

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κυπριακή Δημοκρατία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»

«ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ-ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΩ ΣΤΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ»

**ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ**

3^η Πρόσκληση (2026)

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

3^η Προκήρυξη 2021-2027

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

V3.30092026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ.....	4
ΟΡΙΣΜΟΙ	4
Ταυτότητα Σχεδίου	6
1. Σκοπός.....	6
2. Χρηματοδότηση	7
3. Περίοδος Εφαρμογής Σχεδίου	7
4. Φορέας Διαχείρισης.....	7
5. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης	8
6. Δικαιούχοι.....	9
7. Επιλέξιμες Κατοικίες	10
8. Λόγοι Αποκλεισμού Προτάσεων.....	11
9. Κριτήρια και Προϋποθέσεις Έγκρισης	11
10. Επιλέξιμες Δράσεις	13
11. Χορηγία	15
12. Τύποι Επενδύσεων.....	16
13. Διαδικασία Υλοποίησης	18
14. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης.....	26
15. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αιτήματος Πληρωμής.....	29
16. Ενστάσεις	30
17. Υποχρεώσεις δικαιούχων	30
18. Ειδικές Διατάξεις.....	32
19. Ερμηνείες – Θεσμοί- Τροποποιήσεις.....	32
20. Πρόδηλα Σφάλματα	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – ΕΥΑΛΩΤΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ.....	1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	3
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε – Τήρηση Αρχής «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης»..	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ – Διαχείριση Ενστάσεων	16

ΣΥΝΟΨΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Υφιστάμενες κατοικίες, οι οποίες ανεγέρθηκαν και συνδέθηκαν με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας **ΠΡΙΝ** την **01.01.2008** (ή που η αίτηση για την έκδοση της πολεοδομικής / οικοδομικής τους άδειας είχε κατατεθεί **πριν τις 21.12.2007**).

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Φυσικά Πρόσωπα που ζουν μόνιμα στις περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

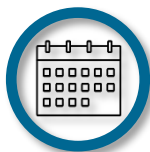
ΤΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ

- Θερμομόνωση κελύφους
- Κουφώματα, Συστήματα σκίασης
- Τεχνικά συστήματα (τεχνικός εξοπλισμός για θέρμανση/ψύξη χώρου, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, επιτόπια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μπαταρίες αποθήκευσης ενέργειας)
- Αγορά Υπηρεσιών

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Ενημέρωση αιτητή/τριας
- Έκδοση αρχικού ΠΕΑ
- Επιλογή δράσεων
- Υποβολή πρότασης
- Προέγκριση
- Υλοποίηση επένδυσης
- Έκδοση τελικού ΠΕΑ
- Υποβολή δικαιολογητικών
- Έλεγχος και Καταβολή Χορηγίας

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Μέχρι την 30/12/2026 ή **μέχρι την εξάντληση ή δέσμευση του διαθέσιμου προϋπολογισμού της πρόσκλησης.**

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

€20.000.000 (Δημόσια Δαπάνη). Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΤΥΠΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΤΥΠΟΣ Α: **ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΕ ΚΣΜΚΕ**

ΤΥΠΟΣ Β: **ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ**

ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

ΤΥΠΟΣ Α: **Μέχρι € 32.000**

ΤΥΠΟΣ Β: **Μέχρι € 24.000**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για όλους τους τύπους επενδύσεων, το ύψος της χορηγίας καθορίζεται με απλοποιημένη διαδικασία κόστους, ανάλογα με τις επενδύσεις που υλοποιούνται

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΥΕΕΒ	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
ΥΒΤ	Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΠ	Πρόγραμμα ΘΑΛΕΙΑ ΠΠ 2021-2027
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΤΑ	Ταμείο Συνοχής
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΣΥΣΧΧΟ	Σύστημα Σχεδίων Χορηγιών του ΥΕΕΒ
ΠΕΑ	Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης
ΕΜΠ	Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας
NCT/ECO	Η μορφή του ηλεκτρονικού αρχείου του ΠΕΑ
ΣΔΧ	Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης
ΚΣΜΚΕ	Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας
ΕΞ.Ε	Εξοικονόμηση Ενέργειας
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΦΒ	Φωτοβολταϊκό Σύστημα
ΑΗΚ	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
ΔΣΔ	Διαχειριστής Συστήματος Διανομής
ΦΑΕ	Φύλλο Αξιολόγησης Έργου (Πρότασης)

ΟΡΙΣΜΟΙ

«Αίτηση» σημαίνει «Πρόταση» ή/και «Αίτηση Καταβολής Χορηγίας»

«Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας» σημαίνει πρόσωπο που είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομώνων που τηρείται σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (Ν. 142(I)/2006). Το Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομώνων είναι δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας (www.energy.gov.cy).

«Επένδυση» σημαίνει κάθε υποδιαίρεση Κατηγορίας Επένδυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 10 του παρόντος Σχεδίου.

«Επιμέρους Επένδυση» σημαίνει την Επένδυση που πραγματοποιείται από δικαιούχο

«Κέλυφος κτιρίου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«Κτίριο» και **«κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας»** έχουν την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006) και στο το περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης (Απαιτήσεις και Τεχνικά Χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί το Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας) Διάταγμα του 2014 και 2020 ή όπως αυτά τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

«Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης κτιρίου» ή «ΠΕΑ» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«Σχέδιο» ή **«Σχέδιο Χορηγιών»** σημαίνει το παρόν «Σχέδιο Προώθησης Ενεργειακής Αναβάθμισης και Χρήσης ΑΠΕ στις Κατοικίες».

«Τεχνικό σύστημα κτιρίου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

«ΑΜΕΑ» σημαίνει Άτομα Με Αναπηρία.

«Ευάλωτοι Καταναλωτές» σημαίνει οι κατηγορίες φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Β του Οδηγού.

«Ορεινές Περιοχές» σημαίνει οι περιοχές που ορίζονται στο Παράρτημα Γ του Οδηγού.

Οποιαδήποτε αναφορά σε Νόμο ή σε Κανονιστική Διοικητική Πράξη, σημαίνει τον εν λόγω Νόμο ή Κανονιστική Διοικητική Πράξη, όπως εκάστοτε διορθώνονται, τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Σχέδιο Προώθησης της Ενεργειακής Αναβάθμισης και Χρήσης ΑΠΕ για τις Κατοικίες

Στη βάση του Κανονιστικού πλαισίου των Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής στη Κύπρο κατά την διάρκεια της Προγραμματικής Περιόδου (ΠΠ) 2021-2027 θα υλοποιηθεί το Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ¹ 2021-2027» συγχρηματοδοτούμενο από τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής.

Το παρόν Σχέδιο με την στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συγχρηματοδοτείται στο πλαίσιο του πιο πάνω Προγράμματος και των παρεμβάσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 (ΠΠ), που προσανατολίζονται στην προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης με στόχο την μείωση κατανάλωσης ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση. Στον στόχο αυτό συνεισφέρει η εφαρμογή παρεμβάσεων εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος της χώρας, με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις κατοικίες, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Ο στόχος αυτός προβλέπεται να επιτευχθεί με την αξιοποίηση κινήτρων υπό τη μορφή μη επιστρεπτέων χρηματοδοτικών ενισχύσεων.

Ταυτότητα Σχεδίου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

«Θ.ΑΛ.Ε.Ι.Α.»

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2:

Ενέργεια και Περιβάλλον

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2(i):

Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ:

Όλες οι περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:

2021-2027 - Η διάρκεια εφαρμογής κάθε προκήρυξης θα ανακοινώνεται ξεχωριστά.

ΣΧΕΔΙΟ:

Προώθηση της Ενεργειακής Αναβάθμισης και Χρήσης ΑΠΕ στις Κατοικίες.

ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ:

Φυσικά Πρόσωπα που προβαίνουν σε επένδυση εκτεταμένης ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενης κατοικίας.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:

20.000.000 (προϋπολογισμός πρόσκλησης)

1. Σκοπός

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην εκτεταμένη ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων κατοικιών που αντιστοιχούν σε μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 60 %.

¹ Ο τίτλος του Προγράμματος «ΘΑΛΕΙΑ», προέρχεται από το ρήμα «θάλλω» που σημαίνει ανθίζω και μεταφορικά ακμάζω/ευδοκώ/ευημερώ. Το αρκτικόλεξο της λέξης αναλύεται ως εξής: **Θεμέλια Αλλαγής, Ευημερίας, Ισότητας Ανάπτυξης**

Ο σκοπός αυτός προβλέπεται να επιτευχθεί με την αξιοποίηση κινήτρων υπό τη μορφή μη επιστρεπτέων χρηματοδοτικών ενισχύσεων για κάλυψη επενδύσεων που αφορούν αποκλειστικά την αγορά και την εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού/υλικών.

2. Χρηματοδότηση

Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Ταμείο, Περιφερικής Ανάπτυξης της ΕΕ στο πλαίσιο του Προγράμματος «Θ.Α.Ε.Ι.Α. 2021-2027». Ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου, που θα διατεθεί την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, ανέρχεται στα €85 εκ. (Δημόσια Δαπάνη). Το ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες του Σχεδίου κατά την παρούσα Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων (ΠρΥΠ) ανέρχεται στα €20 εκατομμύρια ευρώ.

3. Περίοδος Εφαρμογής Σχεδίου

Το Σχέδιο θα εφαρμόζεται κατά την περίοδο 2021-2027 και οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου η οποία και θα ορίζεται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων που θα ανακοινωθούν από το ΥΕΕΒ.

Η Πρόσκληση θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας (www.industry.gov.cy) και θα παραμείνει ανοικτή μέχρι την ημερομηνία που θα καθοριστεί με ανακοίνωση της ΥΒΤ ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση που δεν εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός εντός του πιο πάνω χρονοδιαγράμματος, η περίοδος υποβολής αιτήσεων ενδέχεται να παραταθεί.

4. Φορέας Διαχείρισης

Φορέας Υλοποίησης

Την ευθύνη της διαχείρισης και εφαρμογής του Σχεδίου, έχει το ΥΕΕΒ και συγκεκριμένα η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου, η οποία αναλαμβάνει:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας θα αναληφθούν σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των ΕΔΕΤ και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Διαχειριστικής Αρχής.
- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής, την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώριση των προτάσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την παροχή κάθε μέσου που απαιτείται για την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου.
- Τη υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των αιτήσεων/προτάσεων στο Σχέδιο.
- Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των επενδυτικών δράσεων και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των Δικαιούχων.
- Τον έλεγχο και επαλήθευση / βεβαίωση των δαπανών και τόσο της φυσικής προόδου/υλοποίησης του έργου όσο και των σχετικών δαπανών, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχων και των διαδικασιών επαληθεύσεων που καθορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή.

- Τον έλεγχο για τη συμμόρφωση των δικαιούχων που εντάσσονται στο Σχέδιο, με τις Εθνικές και Κοινοτικές Πολιτικές. Το θεσμικό πλαίσιο, οι σχετικοί Νόμοι και Κανονισμοί καταγράφονται στο Παράρτημα Δ.
- Την τήρηση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται στο Σχέδιο.

5. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης

5.1 Τα στάδια υλοποίησης του Σχεδίου είναι:

i. Δημόσια Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων

Η Πρόσκληση γίνεται με απόφαση του/της Υπουργού ΥΕΕΒ, η οποία θα ανακοινώνεται δια των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και θα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Διαχειριστικής Αρχής.

ii. Υποβολή Πρότασης (μόνο ηλεκτρονικά) από δυνητικό Δικαιούχο

Οι αιτήσεις συνοδευόμενες από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω της ιστοσελίδας του ηλεκτρονικού Συστήματος Σχεδίων Χορηγιών (ΣΥΣΧΧΟ) του ΥΕΕΒ (<https://fundingapps.meci.gov.cy>).

iii. Αξιολόγηση των Προτάσεων

Γίνεται έλεγχος των προτάσεων από την Ομάδα Αξιολόγησης. Η σειρά προτεραιότητας καθορίζεται βάσει της σειράς υποβολής των Προτάσεων. Κατά το στάδιο αξιολόγησης, το ΥΕΕΒ δύναται να πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους για επαλήθευση στοιχείων / πληροφοριών που αναφέρονται στην αίτηση. Γίνεται έλεγχος των προτάσεων από την Ομάδα Αξιολόγησης κατά πόσο αυτές πληρούν τις προϋποθέσεις για ένταξή τους στο Σχέδιο, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, πληρότητας και κανονικότητας του Έργου και τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και ενωσιακές πολιτικές (βλ. Ενότητα 10).

iv. Απόφαση Έγκρισης / Απόρριψης των Προτάσεων

Οι προτάσεις που εξετάζονται από την Ομάδα Αξιολόγησης προωθούνται στον Διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας, με εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη. Οι αιτήσεις που αποφασίζεται να εγκριθούν εντάσσονται στο Σχέδιο κατόπιν επικύρωσης της απόφασης από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΕΕΒ ή εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του (ανά δέσμες). Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων/ προτάσεων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα εξαρτηθεί από το διαθέσιμο κονδύλι.

v. Ενημέρωση των Αιτητών/τριών

Οι αιτητές ενημερώνονται για την έγκριση ή απόρριψη της Πρότασης τους, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής αιτήσεων του ΥΕΕΒ (ΣΥΣΧΧΟ).

vi. Υπογραφή Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης

Υπογράφεται ΣΔΧ μεταξύ του ΥΕΕΒ και του Δικαιούχου που εντάσσεται στο Σχέδιο.

vii. Υλοποίηση της Επένδυσης

Η υλοποίηση του έργου από τον Δικαιούχο που εγκρίνεται, θα πρέπει να γίνει **εντός δώδεκα (12) μηνών** από την ημερομηνία αποστολής της εγκριτικής επιστολής από το ΥΕΕΒ.

viii. Υποβολή του Αιτήματος Καταβολής Χορηγίας

Μετά την υλοποίηση του έργου, υποβάλλεται το αίτημα καταβολής χορηγίας συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την υλοποίηση της επένδυσης και την επίτευξη των στόχων, βάσει των όρων και κριτηρίων του Σχεδίου.

ix. Επαλήθευση

Πριν την καταβολή χορηγίας, γίνεται διοικητική επαλήθευση όλων των αιτημάτων καταβολής χορηγίας. Επιπρόσθετα δύναται να πραγματοποιηθεί και επιτόπια επαλήθευση έργου από το ΥΕΕΒ.

x. Καταβολή Χορηγίας προς τον Δικαιούχο

Καταβάλλεται χορηγία προς τους Δικαιούχους που έχουν υλοποιήσει τις επενδύσεις, νοουμένου ότι έχει επιβεβαιωθεί η επίτευξη όλων των κριτηρίων που περιλαμβάνονται στη ΣΔΧ και προϋποθέσεων του Σχεδίου για καταβολή της χορηγίας.

xi. Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

Το ΥΕΕΒ ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια ελεγκτική αρχή της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύναται σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης της επένδυσης να πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους, με σκοπό την εξακρίβωση των όσων περιλαμβάνονται τόσο στην αίτηση/ πρόταση επένδυσης όσο και στο αίτημα καταβολής χορηγίας.

6. Δικαιούχοι

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχει κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο θα προβεί σε εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενης οικίας.

Δεν μπορούν, στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου, να επιχορηγηθούν νομικά πρόσωπα ή/και επενδύσεις που γίνονται προς όφελος νομικών προσώπων.

Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις ενεργειακής αναβάθμισης πολυκατοικιών που αποτελούνται από πέντε ή περισσότερες οικιστικές μονάδες, για τις οποίες θα πρέπει να υποβάλλεται μια ενιαία αίτηση από τη Διαχειριστική Επιτροπή της πολυκατοικίας, μέσω του εξουσιοδοτημένου της εκπροσώπου, ο οποίος θα πρέπει να ενεργεί² εκ μέρους όλων των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας. Οι ιδιοκτήτες της πολυκατοικίας θα πρέπει να είναι φυσικά πρόσωπα και οι μονάδες να χρησιμοποιούνται για οικιστικό σκοπό. Οι μονάδες της πολυκατοικίας που δεν ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή που δεν έχουν οικιστική χρήση ή χρησιμοποιούνται για άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.

Κάθε φυσικό πρόσωπο έχει δικαίωμα υποβολής μία μόνο αίτησης στα πλαίσια της υφιστάμενης πρόσκλησης. Νοείται ότι ο όρος αυτός εφαρμόζεται και για τις περιπτώσεις ιδιοκτησίας διαμερισμάτων σε πολυκατοικίες.

² Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη από όλους τους ιδιοκτήτες της πολυκατοικίας, με την οποία να επιβεβαιώνεται ότι υπάρχει η σύμφωνη γνώμη όλων για την προτεινόμενη αναβάθμιση.

7. Επιλέξιμες Κατοικίες

Οι κατοικίες³ για τις οποίες υποβάλλεται η αίτηση, θα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας:

- Να έχουν πρόσφατο λογαριασμό παροχής ηλεκτρικού ρεύματος από προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας⁴ με οικιακή διατίμηση και ο λογαριασμός αυτός να ανήκει σε φυσικό πρόσωπο.
- Η πρώτη σύνδεση της κατοικίας με το δίκτυο να έχει γίνει **ΠΡΙΝ την 1^η Ιανουαρίου 2008 (συμπεριλαμβανομένης)** ή η αίτηση για την έκδοση της πολεοδομικής / οικοδομικής τους άδειας να υποβλήθηκε πριν τις 21/12/2007 .
- Να βρίσκονται σε περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές των Βρετανικών Βάσεων δεν είναι επιλέξιμες στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου, σύμφωνα με το πρωτόκολλο αρ.3 της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε. και ως εκ τούτου προτάσεις/ αιτήσεις που αφορούν τέτοιες κατοικίες θα απορρίπτονται.
- Να μην ανήκουν σε νομικό πρόσωπο.
- Να μην ενοικιάζονται από νομικό πρόσωπο και να μην χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο άσκησης οικονομικής δραστηριότητας για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) χρόνων από την ημερομηνία καταβολής της χορηγίας. Διευκρινίζεται ότι κατοικίες που ενοικιάζονται από φυσικά πρόσωπα προς φυσικά πρόσωπα είναι επιλέξιμες, εφόσον πρόκειται για μακροχρόνια μίσθωση για σκοπούς μόνιμης κατοίκησης του μισθωτή.
- Να μην έχει τύχει επιχορήγησης για τις ίδιες επιλέξιμες επενδύσεις / δράσεις για τις οποίες ζητείται χορηγία στα πλαίσια οποιασδήποτε προηγούμενης πρόσκλησης του παρόντος Σχεδίου «Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω στις Κατοικίες», ή από άλλο/α Σχέδιο/α Χορηγιών που εφαρμόζονται από το Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας ή από οποιαδήποτε άλλη Υπηρεσία / Τμήμα ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή χρηματοδότησης.

Στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης δύναται να εγκριθεί **μία μόνο αίτηση για κάθε κατοικία.**

Στις περιπτώσεις ενεργειακής αναβάθμισης πολυκατοικιών, δύναται να υποβληθεί μία ενιαία αίτηση για ολόκληρη την οικοδομή. Στις περιπτώσεις αυτές, η αίτηση θα πρέπει να υποβάλλεται από τη Διαχειριστική Επιτροπή της πολυκατοικίας, μέσω του εξουσιοδοτημένου της εκπροσώπου, ο οποίος θα πρέπει να ενεργεί εκ μέρους όλων των ιδιοκτητών της πολυκατοικίας. Η πολυκατοικία θα πρέπει να αποτελείται τουλάχιστον από πέντε ή

³ Ανεξάρτητες, ημιανεξάρτητες, δομημένες σε σειρά ή μεμονωμένα διαμερίσματα σε Πολυκατοικίες .

⁴ Σε περίπτωση που η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας έχει διακοπεί, οι κατοικίες δύναται να διαθέτουν βεβαίωση ότι στο παρελθόν υπήρχε σύνδεση με οικιακή διατίμηση.

περισσότερες κτιριακές μονάδες. Οι μονάδες της πολυκατοικίας που δεν ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή που δεν έχουν οικιστική χρήση ή που χρησιμοποιούνται για άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.

8. Λόγοι Αποκλεισμού Προτάσεων

Η Πρόταση δύναται να αποκλειστεί (σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας) εάν ο αιτητής, κατά την κρίση του ΥΕΕΒ εμπίπτει σε κάποια ή κάποιες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Δικαιούχος που έχει κριθεί με οριστική δικαστική απόφαση ότι έχει διαπράξει πράξεις απάτης, δωροδοκίας, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και άλλες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 136 παράγραφος 1(δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046 5 (Δημοσιονομικός Κανονισμός ΕΕ), δεν δικαιούται χορηγία στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου εκτός και αν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία των ως άνω αποφάσεων ή διαφορετική χρονική διάρκεια αποκλεισμού που τυχόν καθορίζει η ίδια η οριστική δικαστική απόφαση. Η ως άνω διάρκεια αποκλεισμού περιορίζεται στα τρία (3) έτη, εάν αυτή δεν καθορίζεται διαφορετικά σε οριστική δικαστική ή, κατά περίπτωση, διοικητική απόφαση, στην περίπτωση που νομική οντότητα έχει διαπράξει πράξεις οι οποίες εμπίπτουν στο πλαίσιο των περιπτώσεων αποκλεισμού που ορίζουν οι παράγραφοι 1(γ), (ε) και (η) του Άρθρου 136 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.
- Ο/η αιτητής/τρια είναι ή κρίνεται ένοχος ψευδών δηλώσεων για την παροχή πληροφοριών ή παραλείψεως υποβολής των πληροφοριών και των στοιχείων που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησης ένταξης της Πρότασης.
- Η Πρόταση δεν πληροί τα κριτήρια και προϋποθέσεις για έγκριση, όπως αυτά καθορίζονται στην Ενότητα 10 του παρόντος Σχεδίου.
- Διαπιστώνεται ότι για τον ίδιο εξοπλισμό / ίδιες δράσεις έχει παραχωρηθεί χορηγία ή εκκρεμεί η εξέταση σχετικής αίτησης στα πλαίσια άλλου Σχεδίου.

9. Κριτήρια και Προϋποθέσεις Έγκρισης

Για να υπάρχει δυνατότητα υποβολής πρότασης στα πλαίσια του Σχεδίου, οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληρούνται τα πιο κάτω κριτήρια/προϋποθέσεις.

Επιλεξιμότητα

1. Η πρόταση έχει υποβληθεί εντός της τεθείσας από την Πρόσκληση προθεσμίας.
2. Η πρόταση έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Ενότητας 13 και επισυνάφθηκαν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα, όπως αυτά καθορίζονται στις Ενότητες 14 και 15 και στο Πρότυπο Έντυπο Αίτησης Υποβολής Πρότασης που είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΥΕΕΒ.
3. Η κατοικία πληροί τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, όπως αυτές καταγράφονται στην Ενότητα 7.

4. Το αρχικό ΠΕΑ της κατοικίας θα πρέπει να φέρει ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της 15/5/2026⁵ και να παρουσιάζει την κατάσταση της οικίας κατά την ημερομηνία έκδοσης του.
5. Το Σχέδιο καλύπτει δράσεις που υλοποιούνται μετά την 15/5/2026 και μετά την ημερομηνία έκδοσης του αρχικού ΠΕΑ της κατοικίας (ή της επιβεβαιωτικής επίσκεψης του Ειδ. Εμπειρογνώμονα στην οικία).
6. Δεν επιτρέπεται η ολοκλήρωση όλων των εργασιών πριν την ημερομηνία υποβολής της κάθε αίτησης⁶.
7. Ο/η αιτητής/τρια εμπίπτει στους δυνητικούς δικαιούχους, όπως αυτοί καθορίζονται στην Ενότητα 6.
8. Το προτεινόμενο έργο είναι συμβατό με τους κανονισμούς για συγχρηματοδότηση και ο αιτητής έχει αποδεχτεί τους όρους της υπεύθυνης δήλωσης, η οποία περιλαμβάνεται στην Πρόταση που θα υποβάλει ηλεκτρονικά.
9. Στην πρόταση καταγράφεται ξεκάθαρα η αναμενόμενη ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας⁷ μετά την υλοποίηση της επένδυσης. Επιπρόσθετα, στην πρόταση θα πρέπει να καταγράφονται και τα αναμενόμενα αποτελέσματα εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση (τελική κατανάλωση ενέργειας πριν και μετά την αναβάθμιση), όπως υπολογίζονται από τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα της κάθε κατοικίας.
10. Σε περιπτώσεις ενεργειακής ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας⁸ οικίας ή πολυκατοικίας, της οποίας η άδεια οικοδομής εκδόθηκε πριν το 1994, ο ιδιοκτήτης οφείλει να γνωρίζει ότι θα πρέπει να διορίσει κατάλληλο μελετητή που να του ετοιμάσει έκθεση αποτίμησης του φέροντος οργανισμού σύμφωνα με τους εν ισχύ ευρωκώδικες αναφορικά με την κατάσταση του στατικού φορέα της οικοδομής και την υπολογιζόμενη εναπομένουσα διάρκεια ζωής της, η οποία να συνοδεύεται από τυχόν συστάσεις αναφορικά με τη δομοστατική ενίσχυση της.

Συμβατότητα

1. Η Πρόταση είναι συμβατή με το αντικείμενο και τους στόχους του Σχεδίου.
2. Η Πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του Σχεδίου.
3. Η Πρόταση είναι συμβατή με τα γενικά και τεχνικά κριτήρια και τους όρους επιλεξιμότητας, όπως αναφέρονται στο Σχέδιο.
4. Στη πρόταση διασφαλίζεται ότι επιτυγχάνονται τα ελάχιστα τεχνικά κριτήρια του κάθε τύπου επενδύσεων.

Κανονικότητα

1. Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον/την Αιτητή/τρια της εθνικής νομοθεσίας και των ενωσιακών κανόνων για το περιβάλλον.

⁵ Δύναται επίσης να έχει εκδοθεί πριν την 15/5/2026, νοουμένου ότι ο Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας που το έχει εκδώσει επιβεβαιώσει ότι επισκέφθηκε την οικία μετά την 15/5/2026 και αυτό εξακολουθεί να παρουσιάζει την υφιστάμενη κατάσταση της οικίας.

⁶ Αυτό αποτελεί ευθύνη τόσο του αιτητή όσο και του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα, να είναι σε θέση να αποδείξουν την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης, όταν τους ζητηθεί.

⁷ Το ποσοστό εξοικονόμησης αφορά την μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας όπως αυτή υπολογίζεται από την μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου και εξακριβώνεται με την έκδοση ΠΕΑ πριν και μετά την ενεργειακή αναβάθμιση της κατοικίας.

⁸ Όπως ορίζεται στον περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμο του 2006 (142(I)/2006).

- 2.** Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον/την Αιτητή/τρια της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και για τη μη διάκριση.
- 3.** Τήρηση/δέσμευση τήρησης από τον/την Αιτητή/τρια της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.
- 4.** Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον/την Αιτητή/τρια των κανονισμών δημοσιότητας και πληροφόρησης.

Ποιότητα και Πληρότητα

1. Πλήρης και σαφής τεκμηριωμένη περιγραφή του προτεινομένου έργου σύμφωνα με την πρόσκληση.
2. Σαφής καταγραφή των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν.
3. Υποβολή όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως αυτά καταγράφονται στις Ενότητες 14 και 15 .

10. Επιλέξιμες Δράσεις

Οι επιλέξιμες δράσεις που καλύπτονται από το Σχέδιο είναι οι ακόλουθες:

Μέρος Α' - Οικοδομικές Εργασίες⁹

A1. Θερμομόνωση οριζόντιων δομικών στοιχείων (οροφές, πυλωτές, δάπεδα σε πρόβολο, δώματα, στέγες) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των οριζόντιων δομικών στοιχείων της κατοικίας δεν θα ξεπερνά το $0,40 \text{ W/m}^2\text{K}$ **μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης.**

A2. Θερμομόνωση τοίχων και στοιχείων της φέρουσας κατασκευής (κολόνες, δοκοί και τοιχία) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των τοίχων και των στοιχείων της φέρουσας κατασκευής της κατοικίας δεν θα ξεπερνά το $0,40 \text{ W/m}^2\text{K}$ **μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης.**

A3. Αντικατάσταση κουφωμάτων που περιλαμβάνονται στο κέλυφος της κατοικίας, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των νέων κουφωμάτων της κατοικίας δεν θα ξεπερνά το $2,25 \text{ W/m}^2\text{K}$ **μετά την πραγματοποίηση της επένδυσης.**

A4. Εγκατάσταση εξωτερικής σκίασης που αφορά τα κουφώματα.

Μέρος Β' - Τεχνικά Συστήματα

B1. Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα για παραγωγή ζεστού νερού.

- ο τα **ηλιακά πλαίσια** πρέπει να διαθέτουν πιστοποίηση **SOLAR KEYMARK**
- ο Εάν η δεξαμενή αποθήκευσης ζεστού νερού είναι χωρητικότητας **μέχρι και 200Lt**, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον **ενεργειακής κατηγορίας Β** με βάση τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 812/2013.

⁹ Σε όλες τις περιπτώσεις ενεργειακών αναβαθμίσεων οικοδομών πρέπει να υπάρχει συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης όπως αυτές καθορίζονται σε Διάταγμα που εκδίδεται από τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει του Άρθρου 15 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

- Εάν ο κύλινδρος ζεστού νερού είναι χωρητικότητας **μεγαλύτερη από 200lt**, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον **ενεργειακής κατηγορίας C** με βάση τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 812/2013.

B2. Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση αυτόνομων κλιματιστικών μονάδων διαιρεμένου τύπου υψηλής ενεργειακής απόδοσης με μέγιστη ονομαστική ισχύ εξόδου 12kW.

- Τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον A++ για ψύξη και Τουλάχιστον A+ για θέρμανση στη “μέση” εποχή θέρμανσης όπως αυτές καθορίζονται στον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 626/2011.
- Σε περίπτωση αντικατάστασης θα πρέπει να δηλώνονται όπου είναι διαθέσιμα τα στοιχεία του υφιστάμενου εξοπλισμού (Μοντέλο υφιστάμενου κλιματιστικού, απόδοση SEER, απόδοση SCOP και η ενεργειακή κλάση).

B3. Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση Αεροθερμικής, Γεωθερμικής ή Υδροθερμικής αντλίας θερμότητας ψηλής ενεργειακής απόδοσης, για τη λειτουργία κεντρικών συστημάτων θέρμανσης ή/και ψύξης χώρου.

- Τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον A+ όπως καθορίζεται στον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 811/2013.

B4. Αγορά και εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος δυναμικότητας μέχρι 10kW τα οποία θα συνδέονται με τον λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος της κατοικίας. Εξαιρούνται τα συστήματα που θα λειτουργούν με την μέθοδο Net-Metering, τα οποία δεν αποτελούν επιλέξιμες επενδύσεις.

B5. Μπαταρίες για αποθήκευση της ενέργειας που θα παράγεται από το Φωτοβολταϊκό Σύστημα δυναμικότητας μέχρι 4kWh.

Σημειώσεις:

Οι τεχνικές απαιτήσεις του εξοπλισμού δύνανται να τροποποιηθούν από τον Φορέα Διαχείρισης, σε περίπτωση έκδοσης νέων Κανονισμών.

Δεν δύνανται να παραχωρηθεί χορηγία για επενδύσεις που αντικαθιστούν δομικά στοιχεία ή εξοπλισμό, που είχε αρχικά καλύτερη ενεργειακή απόδοση.

Η εγκατάσταση **Φωτοβολταϊκού Συστήματος** πρέπει να γίνεται από εγκεκριμένο Εγκαταστάτη συστημάτων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, που είναι εγγεγραμμένος στην αντίστοιχη κατηγορία του Μητρώου Εγκαταστατών μικρής κλίμακας Συστημάτων ΑΠΕ.

Η εγκατάσταση **Ηλιακού Θερμοσίφωνα για παραγωγή ζεστού νερού** πρέπει να γίνεται από εγκεκριμένο Εγκαταστάτη Ηλιακών Θερμικών Συστημάτων, που είναι εγγεγραμμένος στην αντίστοιχη κατηγορία του Μητρώου Εγκαταστατών μικρής κλίμακας Συστημάτων ΑΠΕ.

Συστήνεται όπως, όπου υπάρχει δυνατότητα, οι εγκαταστάσεις τεχνικών συστημάτων που αναφέρονται στις υπόλοιπες επιλέξιμες δράσεις, να γίνονται από εγκαταστάτες που είναι εγγεγραμμένοι στην αντίστοιχη κατηγορία του Μητρώου Εγκαταστατών Τεχνικών Συστημάτων Κτιρίου.

Όλα τα μητρώα εγκαταστατών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας του ΥΕΕΒ <http://energy.gov.cy>.

Μέρος Γ' - Αγορά Υπηρεσιών

Γ1. Αγορά Υπηρεσιών Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα.

11. Χορηγία

Ο τρόπος υπολογισμού της χορηγίας που θα παραχωρείται για κάθε επιλέξιμη δράση που θα υλοποιηθεί στα πλαίσια του παρόντος Σχεδίου καταγράφεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α.

Νοείται ότι η χορηγία θα παραχωρείται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση πληροί όλα τα κριτήρια του Σχεδίου και θα ενταχθεί σε ένα από τους τύπους επενδύσεων, όπως αυτοί περιγράφονται στην Ενότητα 12.

Αυξημένη Χορηγία για κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών

Για κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών, θα παραχωρείται αυξημένο ποσό χορηγίας, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Η αίτηση υποβάλλεται από τον ίδιο τον ευάλωτο καταναλωτή ή
- Η αίτηση υποβάλλεται από φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι παππούς/γιαγιά, εγγόνι, σύζυγος, παιδί, αδελφός/ή, γονέας, ή κηδεμόνας του ευάλωτου καταναλωτή.
- Η κατοικία που αναβαθμίζεται είναι η μόνιμη κατοικία του ευάλωτου καταναλωτή.
- Με την αίτηση υποβάλλονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση των πιο πάνω.

Για κάθε ευάλωτο καταναλωτή δύναται να παραχωρηθεί αυξημένο ποσοστό χορηγίας σε μία μόνο αίτηση.

Ο ορισμός των ευάλωτων καταναλωτών καταγράφεται στο Παράρτημα Β.

Αυξημένη Χορηγία για κατοικίες που εμπίπτουν σε ορεινές περιοχές

Μέσω του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών προωθείται η υλοποίηση δράσεων που περιλαμβάνονται στην **Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (ΕΣΑΟΚ)**.

Στο πλαίσιο αυτό, **δικαιούχοι που διαμένουν μόνιμα σε οικίες οι οποίες εμπίπτουν μέσα στις ορεινές περιοχές**, λαμβάνουν αυξημένη χορηγία, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α. Επισημαίνεται ότι:

(α) Οι ορεινές περιοχές ορίζονται αποκλειστικά βάσει ταχυδρομικού κώδικα από τον Επίτροπο Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων. Ο κατάλογος των ταχυδρομικών κωδικών που προσδιορίζουν τις ορεινές περιοχές, όπως αυτός έχει ετοιμαστεί από τον Επίτροπο, παρατίθεται στο **Παράρτημα Γ**.

(β) Οικίες των οποίων ο ταχυδρομικός κώδικας δεν περιλαμβάνεται στον πιο πάνω κατάλογο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στις ορεινές περιοχές.

(γ) Ο ταχυδρομικός κωδικός της κάθε οικίας λαμβάνεται αποκλειστικά από τη διεύθυνση που αναγράφεται στον Λογαριασμό/Κατάσταση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (πχ. ΑΗΚ) που θα επισυνάψει ο/η αιτητής/τρια.

(δ) Σε περίπτωση που –για οποιοδήποτε λόγο– στον Λογαριασμό/Κατάσταση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας (πχ. ΑΗΚ) δεν αναγράφεται ταχυδρομικός κώδικας, ο εντοπισμός του ταχυδρομικού κώδικα της διεύθυνσης στην οποία βρίσκεται η οικία θα γίνεται από το σύστημα των Κυπριακών Ταχυδρομείων.

Αυξημένη Χορηγία για κατοικίες εκτοπισθέντων που βρίσκονται σε προσφυγικούς συνοικισμούς

Για κατοικίες προσφύγων που βρίσκονται εντός προσφυγικών συνοικισμών, θα παραχωρείται αυξημένο ποσό χορηγίας, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) Η κατοικία βρίσκεται εντός προσφυγικού συνοικισμού / οικισμού αυτοστέγασης.

(β) Η κατοικία αποτελεί μόνιμη διαμονή του/της αιτητή/τριας

(γ) Ο/Η αιτητής/τρια ή ο/η σύζυγος του/της είναι εκτοπισθέντας.

(δ) Σε περίπτωση που η κατοικία εμπίπτει σε οποιοδήποτε κατάλογο επιλέξιμων διαμερισμάτων / πολυκατοικιών του Σχεδίου Ανοικοδόμησης και Επιδιόρθωσης Πολυκατοικιών σε Κυβερνητικούς Οικισμούς Στέγασης Εκτοπισθέντων που εφαρμόζεται από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, θα πρέπει να επιβεβαιωθεί με την προσκόμιση κατάλληλων αποδεικτικών ότι αυτή δεν είναι κατεδαφιστέα και ότι δεν θα παραχωρηθεί χορηγία για τις ίδιες επιλέξιμες επενδύσεις / δράσεις από τα δύο Σχέδια.

Αυξημένη Χορηγία για αιτήσεις που υποβάλλονται από διαχειριστικές επιτροπές πολυκατοικιών, για ολοκληρωμένη αναβάθμιση

Για αιτήσεις που υποβάλλονται από διαχειριστικές επιτροπές πολυκατοικιών και αποσκοπούν στην ολοκληρωμένη αναβάθμιση των πολυκατοικιών, παραχωρείται αυξημένο ποσό χορηγίας, όπως αναφέρεται στον Πίνακα του Παραρτήματος Α, νοουμένου ότι θα αναβαθμιστούν ενεργειακά τουλάχιστον πέντε κτιριακές μονάδες με οικιστική χρήση.

12. Τύποι Επενδύσεων

Οι Προτάσεις που θα υποβληθούν από τους/τις αιτητές/τριες, δύναται να αφορούν επενδύσεις σε μια από τις Κατηγορίες Επενδύσεων που παρουσιάζονται πιο κάτω:

Α ΤΥΠΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ:

- Ενεργειακή Αναβάθμιση κατοικίας σε **Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ)** και συμμόρφωση με τα κριτήρια που καθορίζονται στο σχετικό Διάταγμα που εκδίδεται από τον/την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει της Παραγράφου (ζ), του Εδαφίου 3 του Άρθρου 19 των περί της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 ή όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
- Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον **60%**¹⁰ βάσει του τελικού ΠΕΑ της κατοικίας, συγκρινόμενο με το αρχικό της ΠΕΑ.
- Υποχρεωτική μία τουλάχιστον επένδυση που να αφορά αναβάθμιση του κελύφους της κατοικίας (επιλέξιμες επενδύσεις / δράσεις Α.1, Α.2 ή Α.3 της Ενότητας 10).

ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Α΄ ΤΥΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ:

Το ποσό χορηγίας δύναται να ανέλθει μέχρι τις **€32.000 για κάθε κατοικία.**

Β ΤΥΠΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ:

Ενεργειακή Αναβάθμιση κατοικίας, έτσι ώστε να επιτευχθούν τα ακόλουθα υποχρεωτικά κριτήρια:

- Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον **60%**¹¹ βάσει του τελικού ΠΕΑ της κατοικίας, συγκρινόμενο με το αρχικό της ΠΕΑ.
- Υποχρεωτική μία τουλάχιστον επένδυση¹² που να αφορά αναβάθμιση του κελύφους της κατοικίας (επιλέξιμες επενδύσεις / δράσεις Α.1, Α.2 ή Α.3 της Ενότητας 10).

ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Β΄ ΤΥΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ:

Το ποσό χορηγίας δύναται να ανέλθει μέχρι τις **€24.000 για κάθε κατοικία.**

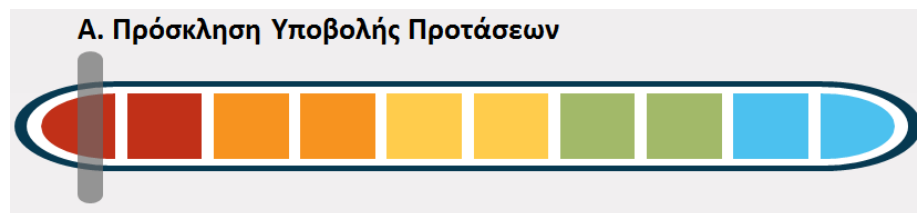
¹⁰ Ο υπολογισμός γίνεται με βάση την μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, όπως αυτή ορίζεται σε Διάταγμα που εκδίδει ο/η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει του Άρθρου 14 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020, ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

¹¹ Ο υπολογισμός γίνεται με βάση την μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου, όπως αυτή ορίζεται σε Διάταγμα που εκδίδει ο/η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δυνάμει του Άρθρου 14 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020, ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

¹² Κατοικίες που διαθέτουν υφιστάμενο ΠΕΑ κατηγορίας Β ή καλύτερο και έχουν ήδη αναβαθμίσει τουλάχιστον ένα μέρος του κελύφους, επιτυγχάνοντας το τεχνικό κριτήριο της επιλέξιμης επένδυσης Α.1, Α.2 ή Α.3 της Ενότητας 10, εξαιρούνται της συγκεκριμένης υποχρέωσης.

13. Διαδικασία Υλοποίησης

A. Προσκήσεις Υποβολής Προτάσεων

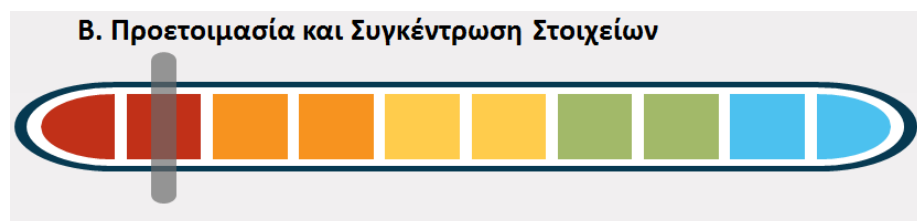
Το ΥΕΕΒ προβαίνει σε ανοικτή πρόσκληση υποβολής Προτάσεων με ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του ΥΕΕΒ, στον ημερήσιο τύπο και στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας. Στην κάθε πρόσκληση θα καθορίζεται η χρονική περίοδος υποβολής Προτάσεων, οι ενέργειες που εμπίπτουν σε αυτή, το ποσό χρηματοδότησης καθώς και οι πληροφορίες επικοινωνίας.

Για κάθε πρόσκληση, οι επενδύσεις / δράσεις που έγιναν σε χρονική περίοδο προηγούμενης Πρόσκλησης δεν είναι επιλέξιμες, **εκτός αν προνοείται διαφορετικά στην Πρόσκληση Υποβολής Πρότασης.**

Κατά την παρούσα Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων, επιλέξιμες είναι οι επενδύσεις που θα υλοποιηθούν σε ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης του αρχικού ΠΕΑ (ή της ημερομηνίας επιβεβαιωτικής επίσκεψης του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα, η οποία πρέπει να γίνει μετά την 15/5/26) της κατοικίας, **νοούμενου ότι δεν θα ολοκληρωθούν όλες οι επιλέξιμες επενδύσεις πριν την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.**

Το **αρχικό ΠΕΑ** της κατοικίας θα πρέπει να έχει εκδοθεί **μετά την 15/5/2026¹³.**

B. Προετοιμασία Συγκέντρωση Στοιχείων / Ευθύνες Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση, θα πρέπει να επιλέξουν και συνεργαστούν με Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα (ΕΜΠ), ο/η οποίος/α θα αναλάβει την έκδοση του ΠΕΑ της υφιστάμενης κατοικίας καθώς επίσης και να υπολογίσει την ενεργειακή της κατηγορία μετά την αναβάθμιση, με τον τρόπο που περιγράφεται στις επόμενες παραγράφους.

Ο/η αιτητής/τρια και Ειδικευμένος Εμπειρογνώμονας, δεν μπορούν να έχουν συγγένεια μέχρι 4^{ου} βαθμού. Κατά το στάδιο υποβολής αίτησης, υποβάλλονται σχετικές υπεύθυνες δηλώσεις.

¹³ Σε διαφορετική περίπτωση, ο Ειδ. Εμπειρογνώμονας θα πρέπει να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση με την οποία να επιβεβαιώνει ότι επισκέφθηκε την οικία μετά την 15/5/26 και το ΠΕΑ που εκδόθηκε προηγουμένως εξακολουθεί να ισχύει γιατί δεν έγιναν οποιεσδήποτε αναβαθμίσεις μετά την ημερομηνία έκδοσης του.

Το Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομόνων, είναι δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας <https://epc.meci.gov.cy/QE.html>.

Αφού συμφωνηθεί η συνεργασία¹⁴ του δυνητικού δικαιούχου με ΕΜΠ, απαιτούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- Επιθεώρηση οικίας από τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα πριν την έκδοση του αρχικού ΠΕΑ και λήψη λεπτομερών ψηφιακών φωτογραφιών. Οι φωτογραφίες θα πρέπει να τηρηθούν στο αρχείο του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα για τυχόν μελλοντικούς ελέγχους.
- Έκδοση του αρχικού ΠΕΑ μετά την επιθεώρηση και των συστάσεων του ΕΜΠ.
- Απόφαση για τις δράσεις που θα εφαρμοστούν στην οικία, βάσει των οποίων θα αναβαθμιστεί στην επιθυμητή κατηγορία.
- Ετοιμασία έκθεσης από τον ΕΜΠ και επιβεβαίωση ότι επιτυγχάνονται τα τεχνικά κριτήρια της κατηγορίας επένδυσης που έχει επιλέξει ο δυνητικός Δικαιούχος, εάν πραγματοποιηθούν οι δράσεις που αποφασίστηκαν από αυτόν. Υπολογίζονται μεταξύ άλλων οι μέσοι συντελεστές θερμοπερατότητας των στοιχείων του κελύφους και το αναμενόμενο ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας.
- Συλλογή των πληροφοριών που απαιτούνται για υποβολή αίτησης και εξασφάλιση όλων των απαραίτητων εγγράφων συμμετοχής από τον δυνητικό δικαιούχο.

Σημαντική επισήμανση:

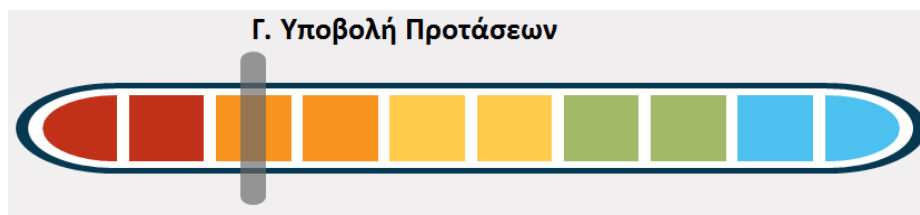
Αποτελεί ευθύνη του ΕΜΠ που συμφωνεί να συνεργαστεί με τον κάθε δικαιούχο, να επισκεφθεί, καταγράψει και φωτογραφίσει λεπτομερώς την υφιστάμενη κατάσταση κάθε κατοικίας που συμμετέχει στο Σχέδιο. Ο ΕΜΠ θα πρέπει να συμπληρώσει την τυποποιημένη υπεύθυνη δήλωση με όλα τα στοιχεία που απαιτούνται και να την παραδώσει στον/στην αιτητή/τρια ούτως ώστε να επισυναφθεί με την αίτηση.

Σε τυχόν έλεγχο από το ΥΕΕΒ, ο ΕΜΠ θα πρέπει να αποδείξει με τα στοιχεία που θα διαθέτει και τις φωτογραφίες που έλαβε, ότι τα δεδομένα που έχουν περιληφθεί στο αρχικό ΠΕΑ ήταν τα πραγματικά.

¹⁴ Οι όροι της συνεργασίας και η συμφωνηθείσα αμοιβή, αποτελούν ιδιωτική συμφωνία του κάθε δικαιούχου με τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα που επιλέγουν και δεν δύναται να ρυθμιστούν από το παρόν Σχέδιο. Σε περίπτωση διαφωνίας, αυτή θα πρέπει να λυθεί βάσει της ισχύουσας Νομοθεσίας ή/και των όρων της ιδιωτικής συμφωνίας των δύο μερών.

Σε περίπτωση που σε οποιοδήποτε στάδιο αξιολόγησης / ελέγχου μιας αίτησης, διαπιστωθεί ότι τα δεδομένα που καταγράφηκαν / δηλώθηκαν από τον ΕΜΠ είναι λανθασμένα ή/και ψευδή, τότε ο ΕΜΠ θα καταγγέλλεται στην Αρμόδια Αρχή (Υπ. Ενέργειας, ΥΕΕΒ). Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή αποφασίσει την αναστολή / τερματισμό της εγγραφής του ΕΜΠ από το Μητρώο Ειδικευμένων Εμπειρογνομόνων, τότε ο συγκεκριμένος ΕΜΠ θα αποκλείεται αυτόματα και από το Σχέδιο. Σε τέτοια περίπτωση, οποιοδήποτε/οποιοσδήποτε αιτητές/τριες συνεργάζονταν μαζί του θα ενημερώνονται και θα καλούνται να εξασφαλίσουν υπηρεσίες από άλλο ΕΜΠ.

Γ. Υποβολή Προτάσεων (ΜΟΝΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ)

Οι προτάσεις θα υποβάλλονται **μόνο ηλεκτρονικά** μέσω της ιστοσελίδας <https://fundingapps.meci.gov.cy> χρησιμοποιώντας τους φυλλομετρητές Chrome, Firefox και Edge, κατά την περίοδο υποβολής που θα καθορίζεται με σχετική ανακοίνωση του ΥΕΕΒ.

Για την υποβολή αίτησης μέσω της πιο πάνω ιστοσελίδας, **απαιτείται να προηγηθεί εγγραφή ΚΑΙ ταυτοποίηση** των αιτητών στην Κυβερνητική διαδικτυακή πύλη Αριάδνη (<https://cge.cyprus.gov.cy/re/public>).

Οι ενδιαφερόμενοι δυνητικοί αιτητές/τριες προτρέπονται όπως μελετήσουν προσεκτικά τις πρόνοιες του παρόντος Οδηγού Σχεδίου και των σχετικών εντύπων πληροφόρησης (υπόδειγμα αίτησης και οδηγός υποβολής αίτησης) και στη συνέχεια προχωρήσουν σε υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης.

Το Έντυπο Υποβολής της Πρότασης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα.

Οι αιτητές/τριες θα πρέπει απαραίτητα να επιβεβαιώσουν την επιτυχή υποβολή της αίτησης τους μέσω λήψης ηλεκτρονικού μηνύματος που θα αποστέλλεται ηλεκτρονικά (email) στην ηλεκτρονική διεύθυνση που θα δηλώνεται στο σύστημα.

Επισημαίνεται ότι οι αιτητές/τριες θα πρέπει απαραίτητα να κρατήσουν εκτυπωμένο αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης, στο οποίο αναγράφεται «ΥΠΟΒΛΗΜΕΝΗ» και «Ημερομηνία Υποβολής». Το αντίγραφο δύναται να ζητηθεί ως αποδεικτικό επιτυχούς υποβολής της αίτησης στο ηλεκτρονικό σύστημα.

Μετά την οριστική υποβολή των αιτήσεων στο σύστημα, αυτές λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και πρωτοκολλούνται με **βάση την σειρά επιτυχούς οριστικοποίησης**.

Αιτήσεις που δεν θα υποβληθούν και οριστικοποιηθούν μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος δεν θα λαμβάνονται υπόψη.

Τονίζεται ότι μετά την οριστική υποβολή μιας αίτησης, δεν θα γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε τροποποίηση ή συμπλήρωση της υποβληθείσας πρότασης από τον δυνητικό δικαιούχο.

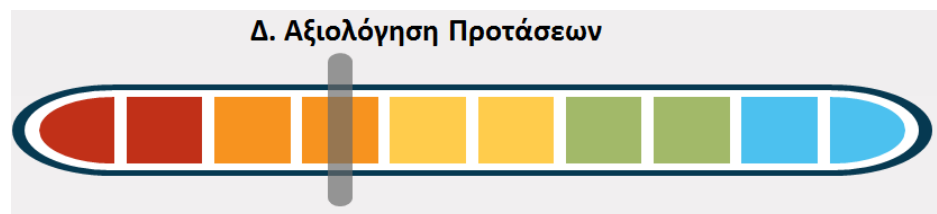
Εάν κατά τον καταρχήν έλεγχο πληρότητας ή την αξιολόγηση των αιτήσεων εντοπιστούν ασάφειες σε σχέση με δικαιολογητικά/στοιχεία που υποβλήθηκαν ή ελλείψεις σε δικαιολογητικά, τα οποία είναι απαραίτητα για επιβεβαίωση ότι πληρούνται τα κριτήρια/προϋποθέσεις για έγκριση της αίτησης, τότε θα επαφίεται στην διακριτική ευχέρεια της ομάδας αξιολόγησης να:

- Εξετάσει τα κριτήρια με βάση δεδομένα που κατέχει από οποιαδήποτε άλλη κρατική υπηρεσία ή/και
- Να ζητήσει από τον/την αιτητή/τρια διευκρινήσεις.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι αιτήσεις θα μπαίνουν σε κατάσταση αναστολής, οι αιτητές/τριες θα ενημερώνονται με γραπτό ηλεκτρονικό μήνυμα, στην διεύθυνση επικοινωνίας που θα δηλώσουν στην αίτηση τους και θα υποχρεούνται εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών¹⁵ από την ημερομηνία παραλαβής της συστημένης επιστολής να αποστέλλουν τις σχετικές διευκρινήσεις.

Με την υποβολή των διευκρινήσεων, η πρόταση επανέρχεται σε φάση αξιολόγησης, χωρίς να παραβιάζεται όμως σε καμία περίπτωση η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών Δικαιούχων. Παρερχόμενης άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή σε περίπτωση που και τα νέα στοιχεία κρίνονται ανεπαρκή, το ΥΕΕΒ θα απορρίπτει την αίτηση χωρίς άλλη προειδοποίηση και θα ενημερώνει ανάλογα τον/την αιτητή/τρια.

Δ. Αξιολόγηση Προτάσεων

Η αξιολόγηση των Προτάσεων γίνεται με τη διαδικασία της άμεσης αξιολόγησης, δηλαδή η κάθε Πρόταση θα αξιολογείται μετά την υποβολή της και ανεξάρτητα από τις άλλες προτάσεις. Λόγω του ότι εφαρμόζεται η μέθοδος της άμεσης αξιολόγησης, μία Πρόταση για να εγκριθεί θα πρέπει να πληροί όλα τα κριτήρια αξιολόγησης (βλ. Ενότητα 9).

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων αιτήσεων διενεργούνται από την Ομάδα Αξιολόγησης, η οποία απαρτίζεται από λειτουργούς / επιθεωρητές του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ή/και από συμβεβλημένους με το ΥΕΕΒ φορείς / άτομα (αγορά υπηρεσιών).

Η Ομάδα θα αξιολογεί τις αιτήσεις με βάση τα κριτήρια επιλογής τα οποία εξειδικεύονται στο Φύλλο Αξιολόγησης Πρότασης (ΦΑΕ) και θα υποβάλλει τα αποτελέσματα της για επικύρωση στον προϊστάμενο της Μονάδας Ένταξης.

¹⁵ Νοείται ότι το χρονικό περιθώριο των 30 ημερών δύναται να επεκταθεί, σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο από την Ομάδα Αξιολόγησης. Σε τέτοια περίπτωση, θα δίνεται ανάλογη γραπτή ειδοποίηση στους δικαιούχους.

Ο υπολογισμός της μέγιστης χορηγίας που δύναται να παραχωρηθεί για την κάθε αίτηση, θα γίνεται στη βάση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στο αρχικό ΠΕΑ της κάθε κατοικίας.

Σε περίπτωση που υπάρχει αμφιβολία για το ωφέλιμο εμβαδό, την ημερομηνία ανέγερσης ή άλλη πληροφορία για τα χαρακτηριστικά μιας υπό εξέταση κατοικίας, το ΥΕΕΒ δύναται να αντλήσει τις απαιτούμενες πληροφορίες από αρμόδιες αρχές.

Ο προϊστάμενος της Μονάδας Ένταξης θα επικυρώνει ή θα απορρίπτει την πρόταση, με τη συγκατάθεση και υπογραφή του Γενικού Διευθυντή του ΥΕΕΒ ή του εξουσιοδοτημένου του εκπροσώπου, που έχει και την ευθύνη της τελικής απόφασης.

Ε. Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

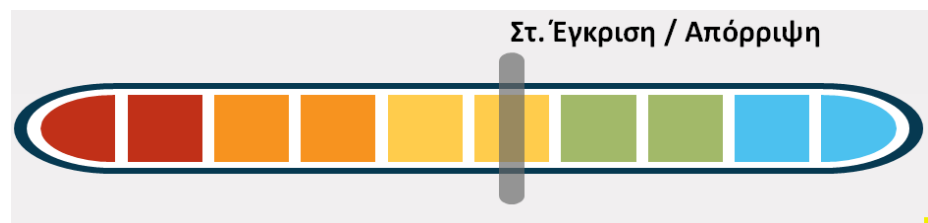

Το ΥΕΕΒ δύναται σε οποιοδήποτε στάδιο της κάθε αίτησης να πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους και να ζητά οποιαδήποτε κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν τον χρόνο υλοποίησης και το είδος των επενδύσεων του φυσικού αντικείμενου του έργου.

Προς τον σκοπό αυτό ο κάθε δυνητικός δικαιούχος **οφείλει**, μεταξύ άλλων, **να διατηρεί και να παρουσιάζει/αποστέλλει εάν απαιτηθεί τα τιμολόγια και αποδείξεις** εξόφλησης της κάθε εργασίας ενεργειακής αναβάθμισης για την οποία ζητά χορηγία.

Συστήνεται επίσης στον κάθε αιτητή/τρια να διατηρεί και ο ίδιος ψηφιακό φωτογραφικό υλικό κατά την υλοποίηση της κάθε επιλέξιμης δράσης (πέραν αυτού που διατηρεί ο ΕΜΠ από την πρώτη του επιθεώρηση) καθώς σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινήσεις από το ΥΕΕΒ, θα έχει ευθύνη να αποδείξει τον χρόνο υλοποίησης ή/και το είδος των επενδύσεων που θα πραγματοποιηθούν.

Στ. Έγκριση / Απόρριψη Προτάσεων

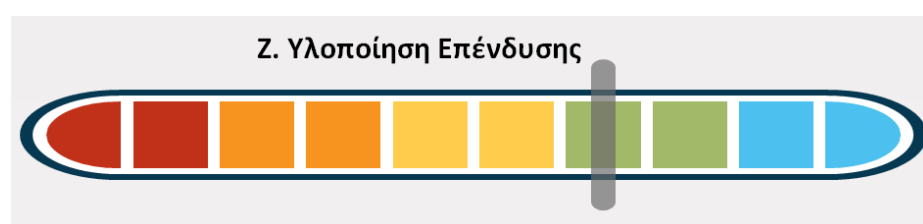
Μετά την Απόφαση έγκρισης ή απόρριψης μιας πρότασης, αποστέλλεται ενημερωτική επιστολή στον/στην αιτητή/τρια, μέσω του ΣΥΣΧΧΟ.

Στην περίπτωση απόρριψης της Πρότασης ή σε περίπτωση εξασφάλισης χαμηλότερου ποσού χορηγίας από αυτό που αιτήθηκαν, οι αιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν γραπτώς ένσταση (Ενότητα 16), εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής απόρριψης.

Στην περίπτωση έγκρισης μιας αίτησης, ο Δικαιούχος θα ενημερωθεί ηλεκτρονικά από το ΥΕΕΒ και θα πρέπει να υπογράψει την ΣΔΧ που θα του αποσταλεί και να την επιστρέψει ηλεκτρονικά στο ΥΕΕΒ μέσω του ΣΥΣΧΧΟ, στον χρόνο που θα οριστεί στην ηλεκτρονική έγκριση του.

Στην ΣΔΧ θα καθορίζονται οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου και δεσμεύεται το Δημόσιο για την καταβολή της χορηγίας, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτή.

Ζ. Υλοποίηση Επένδυσης

Η υλοποίηση των επιλέξιμων δράσεων που αποτελούν το φυσικό αντικείμενο κάθε ενεργειακής αναβάθμισης και η έκδοση του τελικού ΠΕΑ που αφορά το αναβαθμισμένο κτίριο, θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία **κοινοποίησης της έγκρισης στον δικαιούχο (ημερομηνία εγκριτικής επιστολής)**.

Το πιο πάνω χρονοδιάγραμμα δύναται να παραταθεί από το ΥΕΕΒ μέχρι και έξι (6) πρόσθετους μήνες, κατόπιν υποβολής γραπτού αιτήματος με συστημένη επιστολή ή ηλεκτρονικό μήνυμα από τον δικαιούχο.

Στο εν λόγω αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους αιτείται επέκταση του χρονοδιαγράμματος.

Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας (προβλήματα υγείας του δικαιούχου ή μελών της οικογενείας του ή οποιουδήποτε άλλου τεκμηριωμένου λόγου ανωτέρας βίας), το χρονοδιάγραμμα δύναται να παραταθεί και πέραν των έξι (6) μηνών, κατόπιν σχετικής έγκρισης του ΥΕΕΒ.

Σε αντίθετη περίπτωση η δέσμευση για παραχώρηση χορηγίας θα ανακαλείται χωρίς άλλη προειδοποίηση.

Η. Υποβολή αιτήματος καταβολής χορηγίας

Η. Αίτημα Καταβολής Χορηγίας

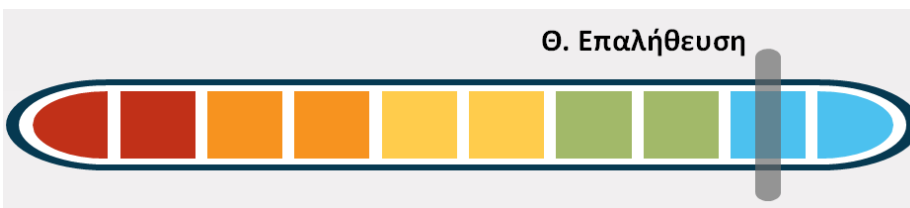
Μετά την ολοκλήρωση όλων των δράσεων, ο ΕΜΠ οφείλει να επισκεφθεί εκ νέου την αναβαθμισμένη κατοικία και βάσει των εργασιών αναβάθμισης που έχουν διεκπεραιωθεί να εκδώσει το τελικό ΠΕΑ.

Ο Δικαιούχος υποβάλλει το αίτημα καταβολής χορηγίας σε τυποποιημένο έντυπο, συνοδευόμενο από όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην Ενότητα 15.

Το αίτημα καταβολής χορηγίας αρχειοθετείται και προωθείται για εξέταση στην Μονάδα Επαληθεύσεων μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής αιτήσεων.

Το αίτημα καταβολής χορηγίας, θα πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο εντός ενός (1) μήνα μετά την λήξη του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων. Σε περίπτωση καθυστέρησης, ο δικαιούχος θα υποχρεούται να υποβάλει στοιχεία, με τα οποία να αποδεικνύεται η ημερομηνία ολοκλήρωσης των επιλέξιμων επενδύσεων.

Θ. Επαλήθευση

Με την υποβολή αιτήματος καταβολής χορηγίας, ελέγχεται από τη Μονάδα Επαληθεύσεων του ΥΕΕΒ κατά πόσο η πρόταση έχει υλοποιηθεί με βάση τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Δεν επιτρέπεται καμία προσθήκη επιλέξιμης δράσης η οποία δεν περιλαμβανόταν στην Αίτηση / Πρόταση και στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Στις περιπτώσεις που ο Δικαιούχος δεν έχει πραγματοποιήσει ορισμένες από τις δράσεις που περιλαμβάνονταν στην Αίτηση και στην ΣΔΧ, διασφαλίζεται ότι έχουν επιτευχθεί τα υποχρεωτικά κριτήρια του τύπου επένδυσης για τον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία.

Στις περιπτώσεις που ο Δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση στον Τύπο Επένδυσης Α' και μετά την ενεργειακή αναβάθμιση, βάσει των στοιχείων που υποβάλλει, διαφαίνεται ότι δεν επιτυγχάνονται τα ελάχιστα τεχνικά κριτήρια του εν λόγω τύπου επένδυσης, θα ελέγχεται κατά πόσο επιτυγχάνονται τουλάχιστον τα ελάχιστα τεχνικά κριτήρια του Τύπου Επένδυσης Β'. Σε περίπτωση που ισχύει το τελευταίο, ο Δικαιούχος θα δύναται να λάβει μειωμένο μέγιστο ποσό χορηγίας, βάσει προνοιών που αφορούν τον Τύπο Επένδυσης που θα επιτύχει.

Στην περίπτωση που η αίτηση καταβολής χορηγίας, συμπεριλαμβανομένων και των απαιτούμενων δικαιολογητικών δεν είναι πλήρης ή σε περίπτωση που

απαιτηθεί η υποβολή οποιονδήποτε πρόσθετων δικαιολογητικών, ο Δικαιούχος ενημερώνεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, τα οποία πρέπει να αποσταλούν εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής από το Δικαιούχο. Σε αντίθετη περίπτωση δε θα καταβάλλεται η αντίστοιχη χορηγία.

Με την παραλαβή της αίτησης καταβολής χορηγίας διενεργείται λεπτομερής διοικητική επαλήθευση των υποβληθέντων παραστατικών από την Μονάδα Επαληθεύσεων του ΥΕΕΒ. Δύναται επίσης να διενεργηθεί επιτόπια επαλήθευση του φυσικού αντικειμένου.

Σε περίπτωση που παρουσιαστεί σε οποιοδήποτε στάδιο εξέτασης του αιτήματος καταβολής χορηγίας ανάγκη για τεκμηρίωση της ημερομηνίας ολοκλήρωσης μιας δράσης ή των υλικών / εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν, ο δικαιούχος θα ενημερώνεται γραπτώς και **θα υποχρεούται να παρουσιάσει όλα τα πρωτότυπα τιμολόγια και αποδείξεις** εξόφλησης για τις εξεταζόμενες δράσεις καθώς επίσης και οποιαδήποτε άλλα δικαιολογητικά διατηρεί για την ζητούμενη τεκμηρίωση. Η ευθύνη τεκμηρίωσης **θα αφορά τόσο τον Δικαιούχο όσο και τον ΕΜΠ.**

Μη επίτευξη υποχρεωτικών κριτηρίων οποιουδήποτε Τύπου Επένδυσης

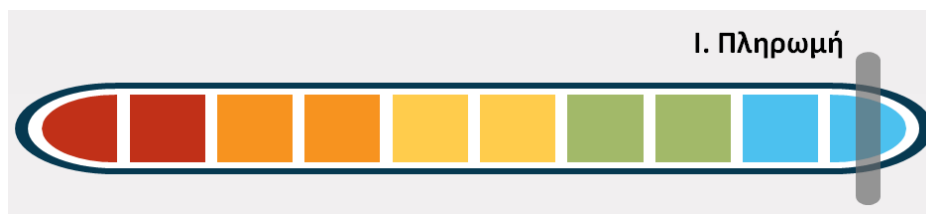
Όλα τα αιτήματα καταβολής χορηγίας, θα πρέπει να συνοδεύονται, μεταξύ άλλων, από δικαιολογητικά που θα εκδίδονται / υπογράφονται από Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα, ο οποίος θα επιβεβαιώνει ότι η κατοικία έχει επιτύχει **τα υποχρεωτικά κριτήρια του Τύπου Επένδυσης για τον οποίο υποβάλλεται.**

Στις περιπτώσεις όπου μετά την εξέταση του περιεχομένου του αιτήματος καταβολής χορηγίας, διαφανεί (εάν χρειαστεί κατόπιν συνεννόησης με την αρμόδια αρχή) ότι δεν έχουν επιτευχθεί **τα υποχρεωτικά κριτήρια οποιουδήποτε Τύπου Επένδυσης**, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο 12, θα ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

- i. Ο/Η αιτητής/τρια θα ενημερώνεται γραπτώς και θα του παραχωρείται χρονοδιάγραμμα ενός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της επιστολής για εφαρμογή οποιονδήποτε διορθωτικών μέτρων, τα οποία θα εφαρμοστούν για επίτευξη των κριτηρίων του Σχεδίου.
- ii. Σε περίπτωση που τα διορθωτικά μέτρα έχουν κόστος, **αυτό θα πρέπει να καλυφθεί εξ' ολοκλήρου από τον/την αιτητή/τρια.**
- iii. Εάν ο/η αιτητής/τρια ανταποκριθεί εντός της πιο πάνω περιόδου, το αίτημα καταβολής χορηγίας θα επανεξετάζεται με βάση τα πρόσθετα στοιχεία που θα υποβληθούν. **Σε αντίθετη περίπτωση, το αίτημα καταβολής χορηγίας και η αίτηση θα απορρίπτονται.**

- iv. Σε περίπτωση που μετά από επανεξέταση του αιτήματος καταβολής χορηγίας στην βάση των πρόσθετων στοιχείων, διαφανεί ότι η κατοικία ικανοποιεί τα βασικά κριτήρια, η αίτηση θα προχωρά στο επόμενο στάδιο (πληρωμή), αλλά το συνολικό ποσό της χορηγίας του/της αιτητή/τριας του **θα μειώνεται κατά 500 ευρώ**.
- v. Κάθε τέτοια περίπτωση θα καταγράφεται σε μητρώο του Σχεδίου, το οποίο θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του/της αιτητή/τριας και του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα που ετοίμασε τα αποδεικτικά επιβεβαίωσης της επίτευξης των κριτηρίων του Σχεδίου που υποβλήθηκαν με το αρχικό αίτημα πληρωμής.
- vi. Σε περίπτωση που περιληφθούν στο συγκεκριμένο μητρώο πέραν των πέντε υποθέσεων που αφορούν οποιονδήποτε Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα, η Υπηρεσία **θα σταματήσει να αποδέχεται αιτήματα καταβολής χορηγίας που θα περιλαμβάνουν ΠΕΑ , δικαιολογητικά ή υπεύθυνες δηλώσεις που υπογράφονται από αυτόν.**

I. Πληρωμή

Εφόσον δεν προκύψει οτιδήποτε που αντιτίθεται στους όρους του Σχεδίου κατά την επαλήθευση του φυσικού αντικείμενου όσο και κατά την διοικητική επαλήθευση ή έχει επιλυθεί οτιδήποτε έχει προκύψει, συμπληρώνεται το Εντυπο Απόφασης Χρηματοδότησης από τη Μονάδα Επαληθεύσεων και προωθείται στο Λογιστήριο για πληρωμή.

Το δελτίο πληρωμής που εκδίδεται από το Λογιστήριο του ΥΕΕΒ θεωρείται ως αποδεικτικό στοιχείο ολοκλήρωσης του έργου. Τα αποδεικτικά πληρωμής καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο και φέρουν την ειδική σφραγίδα.

Αιτητές/τριες των οποίων τα αιτήματα καταβολής χορηγίας απορρίπτονται ή που λαμβάνουν χαμηλότερο ποσό χορηγίας από το αιτούμενο, έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης (Ενότητα 17), εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία του εμβάσματος ή της συστημένης επιστολής απόρριψης του αιτήματος.

14. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αίτησης

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για υποβολή πρότασης είναι τα ακόλουθα:

1. **Αντίγραφο του τελευταίου λογαριασμού** από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.
 - Σε περίπτωση που η κατοικία είναι υφιστάμενη, αλλά η παροχή έχει διακοπεί με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πρόσφατος λογαριασμός, δύναται να υποβάλλεται βεβαίωση από την ΑΗΚ με την οποία να επιβεβαιώνεται ότι η κατοικία

είχε στο παρελθόν σύνδεση, αναφέροντας την ημερομηνία αρχικής σύνδεσης και το ιστορικό καταναλώσεων.

2. **Βεβαίωση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας**, με την οποία να πιστοποιείται ότι η ημερομηνία πρώτης σύνδεσης της οικίας με το δίκτυο έγινε **ΠΡΙΝ την 1η Ιανουαρίου 2008**.
 - Εναλλακτικά δύναται να υποβληθεί αντίγραφο της άδειας οικοδομής ή πολεοδομικής άδειας ή επίσημο αποδεικτικό από το οποίο να επιβεβαιώνεται ότι η αίτηση για την έκδοση της πολεοδομικής άδειας/άδειας οικοδομής της οικίας υποβλήθηκε πριν την 21 Δεκεμβρίου 2007.
3. **Τίτλος Ιδιοκτησίας** που να αφορά την οικία που θα αναβαθμιστεί ή το τεμάχιο εντός του οποίου βρίσκεται η οικία. Ο τίτλος ιδιοκτησίας δεν μπορεί να ανήκει σε νομικό πρόσωπο.
 - Σε περίπτωση που ο αιτητής δεν είναι ο ιδιοκτήτης / συνιδιοκτήτης, θα πρέπει να υποβάλλεται ταυτόχρονα και η σύμφωνος γνώμη του ιδιοκτήτη / συνιδιοκτήτη.
 - Σε περιπτώσεις αυτοστέγασης ή διαμονής σε τεμάχια που παραχωρήθηκαν από τον κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών περιουσιών ή από οποιαδήποτε άλλη κρατική υπηρεσία, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τίτλος ιδιοκτησίας, αντί τίτλου ιδιοκτησίας δύναται να υποβάλλεται επίσημο πιστοποιητικό από αρμόδια κρατική υπηρεσία που να αποδεικνύει το δικαίωμα χρήσης της κατοικίας στον/στην αιτητή/τρια.
 - Σε περίπτωση που δεν υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας, εναλλακτικά δύναται επίσης να υποβάλλεται το χαρτοσημασμένο αγοραπωλητήριο έγγραφο μαζί με αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας του πωλητή **ΚΑΙ** αντίγραφο κατάθεσης του αγοραπωλητηρίου στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Σε τέτοιες περιπτώσεις, εάν το αγοραπωλητήριο έγγραφο έχει ημερομηνία πέραν των τριών ετών σε σχέση με την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, ο δικαιούχος θα πρέπει να υποβάλλει συμπληρωματικά στοιχεία με τα οποία να τεκμηριώνεται ο λόγος καθυστέρησης έκδοσης του τίτλου στο όνομα του καθώς επίσης και πιστοποιητικό έρευνας από το Τμήμα Κτηματολογίου, για το συγκεκριμένο τεμάχιο.
4. Το ΠΕΑ¹⁶ της κατοικίας όπως είναι πριν την αναβάθμιση (pdf και το αρχείο NCT/ECO) συνοδευόμενο από τις συστάσεις του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα και την κάτοψη όλων των ορόφων της κατοικίας / πολυκατοικίας με τις ζώνες όπως έχουν καταχωρηθεί στο ΠΕΑ.
5. Η τυποποιημένη Υπεύθυνη δήλωση του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα .

¹⁶ Η διαδικασία έκδοσης ΠΕΑ, ο τύπος και το περιεχόμενο του ΠΕΑ και των συστάσεων που περιλαμβάνει καθορίζονται σε κανονιστικές και διοικητικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020 ή όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

6. **Μόνο για αιτήσεις που αφορούν κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών και σε περίπτωση που ο/η αιτητής/τρια δεν είναι ο ίδιος ο ευάλωτος καταναλωτής, επιπρόσθετα των πιο πάνω, υποβάλλονται τα ακόλουθα:**

- Για όλες τις περιπτώσεις που ο ευάλωτος δεν είναι ο ίδιος ο/η αιτητής/τρια, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από τον οικείο κοινοτάρχη, με την οποία να επιβεβαιώνεται η διεύθυνση διαμονής του ευάλωτου καταναλωτή.
- Εάν ο ευάλωτος καταναλωτής είναι σύζυγος του/της αιτητή/τριας, υποβάλλεται αντίγραφο της ταυτότητας του και πιστοποιητικό γάμου.
- Εάν ο ευάλωτος καταναλωτής είναι παππούς, γιαγιά, εγγόνι, γονέας ή παιδί ή αδελφός/ή του/της αιτητή/τριας, υποβάλλεται αντίγραφο της ταυτότητας του και κατάλληλο αποδεικτικό που να αποδεικνύει την σχέση τους.
- Εάν ο ευάλωτος καταναλωτής είναι κηδεμόνας του/της αιτητή/τριας, υποβάλλεται αντίγραφο της ταυτότητας του και δικαστική απόφαση ανάθεσης της κηδεμονίας του ευάλωτου καταναλωτή στον/στην αιτητή/τρια.

7. **Μόνο για αιτήσεις που αφορούν κατοικίες εκτοπισθέντων που βρίσκονται σε προσφυγικούς συνοικισμούς / αυτοστέγασης, επιπρόσθετα των πιο πάνω, υποβάλλονται τα ακόλουθα:**

- Αντίγραφο προσφυγικής ταυτότητας
- Βεβαίωση από αρμόδια αρχή που να επιβεβαιώνει ότι η κατοικία είναι εντός προσφυγικού συνοικισμού.
- Αντίγραφο Βεβαίωσης Κοινοτάρχη που να επιβεβαιώνει ότι την διεύθυνση μόνιμης διαμονής του δικαιούχου.

8. **Μόνο για αιτήσεις που αφορούν πολυκατοικίες, επιπρόσθετα των πιο πάνω, υποβάλλονται και τα ακόλουθα:**

- Αντίγραφο Καταστατικού Διαχειριστικής Επιτροπής της Πολυκατοικίας ή Πρακτικά Γενικής Συνέλευσης της Διαχειριστικής Επιτροπής, που να περιλαμβάνουν τουλάχιστον την απόφαση τους για αναβάθμιση της πολυκατοικίας και τα εξουσιοδοτημένα άτομα που υπογράφουν εκ μέρους της.
- Υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από όλους τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων της πολυκατοικίας, με την οποία να δίνουν την σύμφωνη τους γνώμη για ενεργειακή αναβάθμιση της πολυκατοικίας και να εξουσιοδοτούν εκπρόσωπο να υποβάλει εκ μέρους τους την αίτηση.

- Αντίγραφο τίτλων ιδιοκτησίας όλων των διαμερισμάτων της Πολυκατοικίας.
- Αντίγραφο του τελευταίου λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας όλων των διαμερισμάτων της πολυκατοικίας
- Δεόντως εκδομένη Εξουσιοδότηση Φυσικού Προσώπου ως αντιπροσώπου της Διαχειριστικής Επιτροπής.

15. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά Υποβολής Αιτήματος Πληρωμής

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για υποβολή του αιτήματος πληρωμής είναι τα ακόλουθα :

1. Το τελικό ΠΕΑ της κατοικίας όπως αυτή είναι μετά την αναβάθμιση (pdf και το αρχείο NCT/ECO).
2. **Αναλυτική έκθεση του Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα (Τυποποιημένο Έγγραφο)**, η οποία θα επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση του έργου, την εξοικονόμηση ενέργειας (πρωτογενής και τελική κατανάλωση) που επιτεύχθηκε και θα αναφέρει τις αλλαγές που έγιναν σε σχέση με το αρχικό ΠΕΑ καθώς επίσης και τους αναλυτικούς υπολογισμούς των συντελεστών θερμοπερατότητας όλων των δομικών στοιχείων του κελύφους που περιλαμβάνονται στο τελικό ΠΕΑ.
3. Αντίγραφο της κάτοψης όλων των ορόφων της αναβαθμισμένης κατοικίας, στο οποίο θα σημειώνονται **οι ζώνες όπως αυτές περιλήφθηκαν στο τελικό ΠΕΑ και οι αναβαθμίσεις που έγιναν σε κάθε ζώνη.**
4. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για κάθε επιλέξιμη δαπάνη και τα οποία πρέπει **υποχρεωτικά να συνοδεύουν το αίτημα καταβολής χορηγίας** όπως καταγράφονται στο Παράρτημα Α.
5. **Μόνο για περιπτώσεις ενεργειακής ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας¹⁷** οικίας ή πολυκατοικίας, της οποίας η άδεια οικοδομής εκδόθηκε πριν το 1994:
 - a. υποβάλλεται έκθεση αποτίμησης του φέροντος οργανισμού σύμφωνα με τους εν ισχύ ευρωκώδικες αναφορικά με την κατάσταση του στατικού φορέα της οικοδομής και την υπολογιζόμενη εναπομένουσα διάρκεια ζωής της οικίας, η οποία να συνοδεύεται από τυχόν συστάσεις αναφορικά με τη δομοστατική ενίσχυση της.
 - b. Σε περίπτωση που οι συστάσεις περιλαμβάνουν υποχρεωτικά μέτρα, θα πρέπει να υποβάλλεται και αποδεικτικό υλοποίησης τους.

¹⁷ Όπως ορίζεται στην Νομοθεσία Περί Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων.

16. Ενστάσεις

Στις περιπτώσεις απόρριψης της Αίτησης / Πρότασης σε οποιοδήποτε στάδιο ή σε περιπτώσεις καταβολής μειωμένου ποσού χορηγίας κατά το στάδιο εξέτασης αιτήματος καταβολής χορηγίας, οι αιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν :

- (α) ένσταση προς την Επιτροπή Ενστάσεων του ΥΕΕΒ μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία αποστολής της ενημέρωσης, παραθέτοντας συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι η αίτηση τους δεν θα έπρεπε να απορριφθεί / λάβει μειωμένο ποσό χορηγίας.
- (β) σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος από την επιτροπή ενστάσεων, ο/η αιτητής/τρια έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο μέσα σε προθεσμία εβδομήντα πέντε ημερολογιακών (75) ημερών από την ημερομηνία της γραπτής ενημέρωσης από το ΥΕΕΒ, σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από ανεξάρτητη τριμελή Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, που θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή του ΥΕΕΒ, τα μέλη της οποίας δεν θα εμπλέκονται στην αξιολόγηση των προτάσεων.

Στην Επιτροπή Εξέτασης των Ενστάσεων δύναται να συμμετέχει Λειτουργός που έχει εμπλακεί ενεργά στην ετοιμασία του Σχεδίου αλλά δεν δύναται να συμμετέχει κανένας Λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Ομάδας Αξιολόγησης ή Επαλήθευσης για το συγκεκριμένο Σχέδιο.

Σκοπός της Επιτροπής Ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η πρόταση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Ομάδα Αξιολόγησης και το ΥΕΕΒ.

Για τον σκοπό αυτό η εν λόγω επιτροπή εξετάσει το περιεχόμενο του φακέλου της πρότασης και δεν απαιτεί πρόσθετα παραστατικά / δικαιολογητικά. Εντούτοις δύναται κατά το στάδιο εξέτασης της ένστασης να ζητηθούν διευκρινήσεις ή/και περαιτέρω τεκμηρίωση στα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της πρότασης.

Οι ενστάσεις αποστέλλονται γραπτώς προς το ΥΕΕΒ και οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να παραθέσουν τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί / λάβει μειωμένο ποσό.

Η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει τα αιτήματα και στις περιπτώσεις που η ένσταση κρίνεται δικαιολογημένη, αποστέλλεται μαζί με τα ευρήματα της Επιτροπής Ενστάσεων και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η πρόταση δεν έτυχε ίσης και δίκαιης αξιολόγησης, στον Προϊστάμενο του ΕΦ για επαναξιολόγηση και ενημερώνονται το συντομότερο οι αιτητές/τριες κατά πόσο κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένσταση τους.

Σε όλες τις περιπτώσεις υποβολής ενστάσεων που τελικά δεν ικανοποιούνται, οι αιτητές/τριες διατηρούν το δικαίωμα αν το επιθυμούν να προσφύγουν στο Διοικητικό Δικαστήριο ή να υποβάλουν παράπονο στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

17. Υποχρεώσεις δικαιούχων

Ο Δικαιούχος κατά την πορεία υλοποίησης του Έργου έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Υποβολή ορθών και αξιόπιστων δηλώσεων, στοιχείων και πληροφοριών. Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της συγκεκριμένης κατοικίας απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερμερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Καταγραφή και κοινοποίηση λαθών και παραλήψεων που τυχόν εντοπιστούν.
- Εκτέλεση του Έργου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Σχέδιο και στη ΣΔΧ παράρτημα της οποίας αποτελεί η πρόταση / αίτηση.
- Αποστολή εάν ζητηθεί στο ΥΕΕΒ των πρωτότυπων τιμολογίων ή πιστό αντίγραφο υπογεγραμμένο από τον προμηθευτή, αποδείξεων εξόφλησης τους ή άλλων εγγράφων ανάλογης αποδεικτικής αξίας.
- Κοινοποίηση στο ΥΕΕΒ όλων των εγγράφων που αφορούν την υλοποίηση του Έργου και σχετίζονται με τον έλεγχο και την παρακολούθηση του.
- Να θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της Διαχειριστικής Αρχής, του Ενδιάμεσου Φορέα, της Αρχής Πιστοποίησης, της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΘΑΛΕ.Ι.Α 2021-2027» όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία του έργου και γενικότερα σε όλους τους ελεγκτικούς φορείς της Κύπρου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Να δέχεται επιτόπιες σε κάθε περίπτωση επαληθεύσεις από το ΥΕΕΒ, καθώς και ελέγχους από τα άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και να δίνει όλες τις αναγκαίες επεξηγήσεις.
- Να τηρεί ξεχωριστό φάκελο για το Έργο και να αρχειοθετεί σε αυτόν όλα τα αντίγραφα των σχετικών εγγράφων.
- Να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή διπλής χρηματοδότησης των δαπανών του είτε από Εθνικούς πόρους είτε από πόρους της ΕΕ και να βεβαιώνει σχετικά τον ΥΕΕΒ όταν αυτός το απαιτεί.
- Να τηρεί όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του Έργου τουλάχιστον για πέντε (5) χρόνια από την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο ο Δικαιούχος έλαβε την πληρωμή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 82 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) αρ. (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Επομένως όλα τα δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα φυλάσσονται και καταστρέφονται μόνο μετά από συνεννόηση με το ΥΕΕΒ.
- Δεσμεύεται για διατήρηση της χρηματοδοτούμενης επένδυσης για χρονική περίοδο πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και του ΚΚΔ αρ. (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το Άρθρο 65.

- Δεσμεύεται ότι η χρήση της κατοικίας για τουλάχιστον (5) χρόνια από την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο ο Δικαιούχος έλαβε την πληρωμή, θα αφορά διαμονή φυσικών προσώπων.
- Να τηρεί τις διατάξεις των Νομών και Κανονισμών που αναφέρονται στο παρόν Σχέδιο και πιο συγκεκριμένα αυτούς που περιλαμβάνονται στο Θεσμικό Πλαίσιο (Παράρτημα Δ του Οδηγού Εφαρμογής του Σχεδίου).
- Να τηρεί ή δεσμεύεται να τηρεί την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για το περιβάλλον, το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση και ιδιαίτερα τους νόμους και κανονισμούς που αναφέρονται στο Παράρτημα Δ που επισυνάπτεται. Το Σχέδιο για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις Διατάξεις του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποβάλλεται από τον ΕΦ στην Αρμόδια Αρχή (Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) για γραπτή συμβουλή/ καθοδήγηση του Επιτρόπου για το περιεχόμενο του Σχεδίου και κατ' επέκταση για το σύνολο των έργων που προωθούνται κάτω από αυτό. Επισημαίνεται ότι το έργο θα πρέπει να είναι συμβατό με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε σε όλα τα στάδια υλοποίησής του. Οι υποχρεώσεις των Δικαιούχων ως προς τη συμμόρφωση με τον Χάρτη θα περιλαμβάνονται, όπου εφαρμόζεται, στη σχετική Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης που υπογράφεται μεταξύ Δικαιούχου και Φορέα Υλοποίησης.
- Να συμμορφώνεται με τους κανόνες και υποχρεώσεις για προβολή, διαφάνεια και επικοινωνία σύμφωνα με τις πρόνοιες των Άρθρων 47, 49, 50 και του Παραρτήματος ΙΧ του ΚΚΔ 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

18. Ειδικές Διατάξεις

Ο/Η κάθε αιτητής/τρια για να έχει δικαίωμα να λάβει χορηγία θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του προς την Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν.38(Ι)/2014), άρθρο 13 «Συμψηφισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή άλλο ειδικό.

Αιτήσεις για επενδυτικές προτάσεις που έχουν σχέση με τον ίδιο εξοπλισμό / ίδιες επενδύσεις/δράσεις για τον οποίο παραχωρήθηκε ήδη χορηγία με βάση το παρόν Σχέδιο ή οποιοδήποτε άλλο Σχέδιο, δεν γίνονται δεκτές ούτε μπορούν να επιχορηγηθούν. Η τυχόν χορηγία που θα παραχωρηθεί για διαφορετικό εξοπλισμό, υπολογίζεται με βάση το συνολικό ύψος των επενδύσεων οι οποίες εμπίπτουν στις πρόνοιες και τους περιορισμούς του παρόντος Σχεδίου.

19. Ερμηνείες – Θεσμοί-

Ο/η Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του

Τροποποιήσεις

Σχεδίου και εισάγει θεσμούς που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίσει την εκ των προτέρων έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής.

20. Πρόδηλα Σφάλματα

Σε περίπτωση που σε οποιαδήποτε φάση/κατάσταση μιας αίτησης, διαπιστωθεί οποιοδήποτε πρόδηλο σφάλμα, το ΥΕΕΒ δύναται να το διορθώσει, ενημερώνοντας γραπτώς τον/την αιτητή/τρια και τροποποιώντας εάν απαιτείται και τη ΣΔΧ.

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
Σεπτέμβριος 2026

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ

ΠΟΣΟ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΚΑΘΕ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΤΡΟΠΟΣ ΠΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Το σχέδιο εφαρμόζεται με διαδικασία απλοποιημένου κόστους, καθορίζοντας το **ποσό χορηγίας που παραχωρείται** για κάθε επιλέξιμη δράση.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	Χ Ο Ρ Η Γ Ι Α		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	
Α. Οικοδομικές Εργασίες					
A.1	Θερμομόνωση οριζόντιων δομικών στοιχείων (οροφές, δάπεδα σε πυλωτή, δάπεδα σε πρόβολο, δώματα, στέγες) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των οριζόντιων δομικών στοιχείων της κατοικίας δεν ξεπερνά το 0,40W/m2K.	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού αριθμού τετραγωνικών μέτρων που αποτελούν μέρος του κελύφους και περιλαμβάνονται στο ΠΕΑ της κατοικίας. Νοείται ότι τα επιλέξιμα τετραγωνικά δεν μπορούν να είναι περισσότερα από τα τετραγωνικά της υφιστάμενης οικίας.	30 €/m2	40 €/m2	Αναλυτικοί υπολογισμοί των συντελεστών θερμοπερατότητας από τον Ειδικευμένο Εμπειρογνώμονα. Δύναται να ζητηθεί και αντίγραφο των CE και των δηλώσεων επίδοσης για τα θερμομονωτικά υλικά που εφαρμόστηκαν.
A.2	Θερμομόνωση τοίχων και στοιχείων της φέρουσας κατασκευής (κολόνες, δοκοί και τοιχία) που συνιστούν μέρος του κελύφους, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των τοίχων και των της φέρουσας κατασκευής της κατοικίας δεν ξεπερνά το 0,40W/m2K.		40 €/m2	55 €/m2	

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	
A.3	Αντικατάσταση κουφωμάτων που περιλαμβάνονται στο κέλυφος της κατοικίας, εφόσον ο μέσος συντελεστής θερμοπερατότητας U των νέων κουφωμάτων δεν ξεπερνά το 2,25 W/m ² K.	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού αριθμού τετραγωνικών μέτρων που αποτελούν μέρος του κελύφους και περιλαμβάνονται στο ΠΕΑ της κατοικίας. Νοείται ότι τα επιλέξιμα τετραγωνικά δεν μπορούν να είναι περισσότερα από τα τετραγωνικά της υφιστάμενης οικίας.	200 €/m²	265 €/m²	Την τελική παραγγελία των νέων κουφωμάτων από τον κατασκευαστή, στην οποία θα αναγράφεται το U_w του κάθε κουφώματος Και Υπεύθυνη δήλωση του κατασκευαστή/εγκαταστάτη των κουφωμάτων, που να επιβεβαιώνει ότι αυτά κατασκευάστηκαν σύμφωνα με την λόγω προσφορά και ότι για όλα τα κουφώματα εκδόθηκαν CE και Δηλώσεις Επίδοσης σύμφωνα με τους εν ισχύ Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΕΕ.
A.4	Εγκατάσταση εξωτερικής μετακινούμενης σκίασης.	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού αριθμού τετραγωνικών μέτρων κουφωμάτων που σκιάζονται από τα νέα σκίαστρα που εφαρμόζονται.	135 €/m²	180 €/m²	Ανάλυση που θα περιλαμβάνει: (α) τον αριθμό των σκιάστρων, (β) τις διαστάσεις τους, και (γ) τα m ² των κουφωμάτων που σκιάζουν.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	
B. Τεχνικά Συστήματα					
B.1	Αγορά και εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα για παραγωγή ζεστού νερού.	Ένας ηλιακός θερμοσίφωνα ανά κατοικία.	885 €/σύστημα / κατοικία	1180 €/σύστημα / κατοικία	(α) Βεβαίωση ολοκλήρωσης της εγκατάστασης υπογεγραμμένη από πιστοποιημένο εγκαταστάτη. (β) Ενεργειακή σήμανση της δεξαμενής αποθήκευσης ζεστού νερού . Εάν η δεξαμενή είναι χωρητικότητας μέχρι και 200Lt, θα πρέπει να έχει ενεργειακή κατηγορίας τουλάχιστον Β ενώ εάν έχει χωρητικότητα μεγαλύτερη, θα πρέπει να έχει ενεργειακή κατηγορία τουλάχιστον C. (γ) πιστοποιητικό SOLAR KEYMARK για τα ηλιακά πλαίσια.
B.2	Εγκατάσταση αυτόνομων κλιματιστικών μονάδων διαιρεμένου τύπου, ονομαστικής ισχύος εξόδου μέχρι 12kW, υψηλής ενεργειακής απόδοσης.	Το επιλέξιμο κόστος υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των νέων κλιματιστικών της κατοικίας. Γίνεται επιβεβαίωση βάση του προτεινόμενου ΠΕΑ της οικίας.	290 € Ανά σύστημα δυναμικότητας έως 4kW 525 € Ανά σύστημα δυναμικότητας άνω των 4kW	390 € Ανά σύστημα δυναμικότητας έως 4kW 700 € Ανά σύστημα δυναμικότητας άνω των kW	Ενεργειακές σημάνσεις (energy label) για κάθε νέο κλιματιστικό, τάξης : Τουλάχιστον A++ για ψύξη και Τουλάχιστον A+ για θέρμανση στη “μέση” εποχή θέρμανσης όπως αυτές καθορίζονται στον Κατ’ Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 626/2011.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	
B.3	Αγορά και εγκατάσταση Αεροθερμικής, Γεωθερμικής ή Υδροθερμικής αντλίας ψηλής ενεργειακής απόδοσης, για τη λειτουργία κεντρικών συστημάτων θέρμανσης ή/και ψύξης χώρου.	Γίνεται επιβεβαίωση εγκατάστασης νέας αντλίας θερμότητας από το προτεινόμενο ΠΕΑ της οικίας.	3225 € Για κάθε σύστημα	4300 € Για κάθε σύστημα	Ενεργειακή σήμανση (energy label) για την αντλία θερμότητας που εγκαταστάθηκε. Απαιτούμενη τάξη ενεργειακής απόδοσης: Τουλάχιστον A+ όπως καθορίζεται στον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 811/2013.
B.4	Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος, δυναμικότητας μέχρι 10kW.	Αριθμός KW που θα εγκατασταθούν.	450 € / kW	1000 € / kW	Βεβαίωση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας για διασύνδεση του ΦΒ ή αντίγραφο του πρώτου λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας μετά την εγκατάσταση.
B.5	Μπαταρίες για αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από το Φωτοβολταϊκό Σύστημα δυναμικότητας μέχρι 4kWh.	Συνολικές kWh που θα εγκατασταθούν.	720 € / kWh	960 € / kWh	Βεβαίωση από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας για διασύνδεση των μπαταριών με το φωτοβολταϊκό σύστημα.

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΙΑ		ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ
			ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΙΤΗΤΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	
Γ. Αγορά Υπηρεσιών					
Γ.1	Αγορά Υπηρεσιών Ειδικευμένου Εμπειρογνώμονα	Τα επιλέξιμα τετραγωνικά μέτρα καθορίζονται βάσει του συνολικού ωφέλιμου εμβαδού της οικίας, όπως αυτό καθορίζεται στο αρχικό ΠΕΑ της οικίας.	3,75€/m2 ωφέλιμου εμβαδού οικίας	5€/m2 ωφέλιμου εμβαδού οικίας	Το Τελικό ΠΕΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – ΕΥΑΛΩΤΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Ως «ευάλωτοι καταναλωτές» στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών καθορίζονται οι πιο κάτω, καθορίζονται οι πιο κάτω, νοουμένου ότι είναι Κύπριοι πολίτες ή πολίτες άλλου Κράτους Μέλους ή Κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή όσοι έχουν ίδια δικαιώματα με τους πιο πάνω, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Οι "ευάλωτοι καταναλωτές" είναι πολίτες που εμπίπτουν στα κριτήρια της ενεργειακής φτώχειας ή/και στα κριτήρια ευάλωτων πελατών που καθορίζονται στο περί καθορισμού των Κριτηρίων της Ενεργειακής Φτώχειας Διάταγμα του 2023 ([Κ.Δ.Π.308/2023](#)) και στο περί καθορισμού της Έννοιας των Ευάλωτων Πελατών και των Κατηγοριών των Ευάλωτων Πελατών Διάταγμα του 2024 ([Κ.Δ.Π.382/2024](#)).

Τονίζεται ότι οι πιο κάτω αφορούν αποκλειστικά τους ευάλωτους καταναλωτές που μπορούν να επωφεληθούν από τα Σχέδια Χορηγιών και **δεν ταυτίζονται απόλυτα με τους ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας που είναι δικαιούχοι άλλων ωφελημάτων (πχ. ειδική διατίμηση 08).**

Ευάλωτοι Καταναλωτές Σχεδίου	
1	Δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που παρέχεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.
2	Λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
3	Λήπτες Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
4	Λήπτες Επιδόματος Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
5	Λήπτες Επιδόματος Φροντίδας σε Τετραπληγικά Άτομα από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
6	Λήπτες Χορηγίας σε Τυφλούς που παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
7	Λήπτες Επιδόματος σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα που παρέχεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.
8	Οικογενειακές μονάδες οι οποίες έχουν εξαρτώμενα τέκνα μέχρι 18 ετών που λαμβάνουν Επίδομα Τέκνου από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας με ετήσιο μεικτό οικογενειακό εισόδημα μέχρι €19.500.
9	Πολύτεκνη ή τρίτεκνη οικογένεια που λαμβάνει Επίδομα Τέκνου από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας για τρία εξαρτώμενα παιδιά και πάνω.
10	Μονογονεϊκές οικογένειες οι οποίες λαμβάνουν επίδομα μονογονεϊκής οικογένειας το οποίο παραχωρείται επιπρόσθετα του Επιδόματος Τέκνου, από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας.
11	Λήπτες Επιδόματος διακίνησης αιμοκαθαιρόμενων νεφροπαθών που παρέχεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.
12	Παθόντες οι οποίοι είναι δικαιούχοι ειδικής μηνιαίας σύνταξης από το Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων, τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από την Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων.
13	Νεφροπαθείς περιτονιακής κάθαρσης τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
14	Άτομα που πάσχουν από πολλαπλή σκλήρυνση (κατά πλάκας σκλήρυνση) τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
15	Άτομα που έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση καρδιάς τα στοιχεία των οποίων θα παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
16	Άτομα που πάσχουν από το σύνδρομο Raynaud τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
17	Άτομα με ενεργή Μεγαλακρία τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

18	Άτομα με ενεργή νόσο Cushing τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
19	Άτομα με ενεργό Φαιοχρωμοκύττωμα τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
20	Άτομα με αυτόνομη διαβητική νευροπάθεια τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
21	Ασθενείς με μόνιμη τραχειοστομία τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.
22	Ασθενείς με πρωτοπαθή ή μεταστατικό όγκο Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (εγκέφαλος και νωτιαίος μυελός) τα στοιχεία των οποίων παρέχονται από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

Σημαντική Σημείωση: Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας θα λαμβάνει την απαραίτητη πληροφόρηση όσο αφορά τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στις πιο πάνω κατηγορίες, μέσω των αρμόδιων Υπηρεσιών / Τμημάτων του Κράτους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Οι «ορεινές και μειονεκτικές περιοχές» αφορούν κοινότητες που περιλαμβάνονται στην Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων, καθώς και τις κοινότητες της περιοχής Τηλλυρίας. Οι «ορεινές και μειονεκτικές περιοχές» ορίζονται αποκλειστικά βάσει ταχυδρομικού κώδικα. Ακολουθεί κατάλογος ταχυδρομικών κωδικών που καθορίζουν τις περιοχές αυτές. Περιοχές των οποίων ο ταχυδρομικός κώδικας δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο, δεν θεωρούνται ως «ορεινές και μειονεκτικές περιοχές».

Δήμος / Κοινότητα / Περιοχή	Municipality / Community / Area	Ταχυδρομικός Κώδικας / Postal Code	Επαρχία	District
Αγία Ειρήνη Λευκωσίας	Agia Eirini Lefkosias	2820	Λευκωσία	Lefkosia
Αγία Μαρίνα Κελοκεδάρων	Agia Marina Kelokedaron	8641	Πάφος	Paphos
Αγία Μαρίνα Ξυλιάτου	Agia Marina Xyliatou	2772	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιοι Βαβατσινιάς	Agioi Vavatsinias	7711	Λάρνακα	Larnaka
Άγιος Αμβρόσιος Λεμεσού	Agios Amvrosios Lemesou	4710	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Γεώργιος Καυκάλλου	Agios Georgios Kafkallou	2773	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Γεώργιος Λεμεσού	Agios Georgios Lemesou	4740	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Δημητριάδης	Agios Georgios Lemesou	8741	Πάφος	Paphos
Άγιος Δημήτριος	Agios Dimitrios	4842	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Επιφάνιος Ορεινής	Agios Epiphаний Oreinis	2610	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Επιφάνιος Σολέας	Agios Epifanios Soleas	2821	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Θεόδωρος Λεμεσού	Agios Theodoros Lemesou	4870	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Θεόδωρος Σολέας	Agios Theodoros Soleas	2823	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Θεόδωρος Τηλλυρίας	Agios Theodoros Tillirias	2951	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Θεράπων	Agios Therapon	4711	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Ιωάννης Λεμεσού	Agios Ioannis Lemesou	4871	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Ιωάννης Πάφου	Agios Ioannis Paphou	8621	Πάφος	Paphos
Άγιος Κωνσταντίνος	Agios Konstantinos	4561	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Μάμας	Agios Mamas	4741	Λεμεσός	Lemesos
Άγιος Νικόλαος Πάφου	Agios Nikolaos Paphou	8623	Πάφος	Paphos
Άγιος Νικόλαος Στέγης	Agios Nikolaos Stegis	2825	Λευκωσία	Lefkosia
Άγιος Παύλος	Agios Pavlos	4562	Λεμεσός	Lemesos
Αγρίδια	Agridia	4872	Λεμεσός	Lemesos
Αγρός	Agros	4860	Λεμεσός	Lemesos
Ακαπνού	Akapnou	4501	Λεμεσός	Lemesos
Άλασσα	Alassa	4712	Λεμεσός	Lemesos
Αλεύγα	Alevga	2953	Λευκωσία	Lefkosia
Αληθινού	Alithinou	2750	Λευκωσία	Lefkosia
Άλωνα	Alona	2751	Λευκωσία	Lefkosia
Αναδιού	Anadhiou	8802	Πάφος	Paphos
Απεσιά	Apesia	4541	Λεμεσός	Lemesos
Απλίκι	Apliki	2613	Λευκωσία	Lefkosia
Αρακαπάς	Arakapas	4563	Λεμεσός	Lemesos
Αρμίνου	Arminou	8625	Πάφος	Paphos
Άρσος Λεμεσού	Arsos Lemesou	4770	Λεμεσός	Lemesos
Ασκάς	Askas	2752	Λευκωσία	Lefkosia
Ασπρογιά	Asprogia	8643	Πάφος	Paphos
Αψιού	Apsiou	4542	Λεμεσός	Lemesos
Βαβατσινιά	Vavatsinia	7712	Λάρνακα	Larnaka
Βάσα Κοιλανίου	Vasa Koilaniou	4771	Λεμεσός	Lemesos
Βίκλα	Vikla	4509	Λεμεσός	Lemesos
Βουνί	Vouni	4772	Λεμεσός	Lemesos
Βρέτσια	Vretsia	8644	Πάφος	Paphos
Βυζακιά	Vyzakia	2774	Λευκωσία	Lefkosia

Δήμος / Κοινότητα / Περιοχή	Municipality / Community / Area	Ταχυδρομικός Κώδικας / Postal Code	Επαρχία	District
Γαλάτα	Galata	2827	Λευκωσία	Lefkosia
Γαλαταριά	Galataria	8645	Πάφος	Paphos
Γερακιές	Gerakies	2861	Λευκωσία	Lefkosia
Γεράσα	Gerasa	4543	Λεμεσός	Lemesos
Γεροβάσα	Gerovasa	4773	Λεμεσός	Lemesos
Γούρρη	Gourri	2615	Λευκωσία	Lefkosia
Δασικό Κολέγιο Κύπρου	Dasiko Kolegio Kyprou	4841	Λεμεσός	Lemesos
Δασικός Σταθμός Καπουράς	Dasikos Stathmos Kapouras	2828	Λευκωσία	Lefkosia
Δασικός Σταθμός Πλατανιών	Dasikos Stathmos Platanion	2829	Λευκωσία	Lefkosia
Διερώνα	Dierona	4564	Λεμεσός	Lemesos
Δρύμου	Drymou	8742	Πάφος	Paphos
Δύμες	Dymes	4873	Λεμεσός	Lemesos
Δωρά	Dora	4774	Λεμεσός	Lemesos
Δωρός	Doros	4750	Λεμεσός	Lemesos
Επταγώνεια	Eptagonia	4506	Λεμεσός	Lemesos
Ευρύχου	Evrychou	2831	Λευκωσία	Lefkosia
Ζωοπηγή	Zoopigi	4565	Λεμεσός	Lemesos
Θρινιά	Thrinia	8743	Πάφος	Paphos
Κακοπετριά	Kakopetria	2800	Λευκωσία	Lefkosia
Καλιάνα	Kaliana	2832	Λευκωσία	Lefkosia
Καλό Χωριό Λεμεσού	Kalo Chorio Lemesou	4566	Λεμεσός	Lemesos
Καλό Χωριό Ορεινής	Kalo Chorio Oreinis	2616	Λευκωσία	Lefkosia
Καλοπαναγιώτης	Kalopanagiotis	2862	Λευκωσία	Lefkosia
Καμινάρια	Kaminaria	4843	Λεμεσός	Lemesos
Καμπί	Kampi	2619	Λευκωσία	Lefkosia
Κάμπος	Kampos	2863	Λευκωσία	Lefkosia
Καννάβια	Kannavia	2834	Λευκωσία	Lefkosia
Κανναβιού - Μελαμίου	Kannaviou - Melamiou	8746	Πάφος	Paphos
Καπέδες	Kapedes	2645	Λευκωσία	Lefkosia
Καπηλειό	Kapileio	4544	Λεμεσός	Lemesos
Κατύδατα	Katydata	2835	Λευκωσία	Lefkosia
Κάτω Αμιάντος	Kato Amiantos	4810	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Δρύς	Kato Drys	7714	Λάρνακα	Larnaka
Κάτω Κιβίδες	Kato Kivides	4714	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Κουτραφάς	Kato Koutrafas	2770	Λευκωσία	Lefkosia
Κάτω Μύλος	Kato Mylos	4874	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Πλάτρες	Kato Platres	4815	Λεμεσός	Lemesos
Κάτω Πύργος	Kato Pyrgos	2940	Λευκωσία	Lefkosia
Κάτω Φλάσου	Kato Flasou	2843	Λευκωσία	Lefkosia
Κέδαρες	Kedares	8626	Πάφος	Paphos
Κελλάκι	Kellaki	4500	Λεμεσός	Lemesos
Κελοκέδαρα	Kelokedara	8628	Πάφος	Paphos
Κιδάσι	Kidasi	8627	Πάφος	Paphos
Κισσούσα	Kissousa	4775	Λεμεσός	Lemesos
Κλωνάρι	Klonari	4507	Λεμεσός	Lemesos
Κουλάني	Koilani	4776	Λεμεσός	Lemesos
Κουλίνια	Koilinia	8646	Πάφος	Paphos
Κόκκινα	Kokkina	2955	Λευκωσία	Lefkosia
Κοράκου	Korakou	2836	Λευκωσία	Lefkosia
Κορφή	Korfi	4545	Λεμεσός	Lemesos
Κουκά	Kouka	4743	Λεμεσός	Lemesos
Κούρδαλη	Kourdali	2846	Λευκωσία	Lefkosia
Κρίτου Μαρόττου	Kritou Marottou	8747	Πάφος	Paphos

Δήμος / Κοινότητα / Περιοχή	Municipality / Community / Area	Ταχυδρομικός Κώδικας / Postal Code	Επαρχία	District
Κυπερούντα	Kyperounta	4876	Λεμεσός	Lemesos
Λαγουδερά	Lagoudera	2753	Λευκωσία	Lefkosia
Λαζανιάς	Lazanias	2618	Λευκωσία	Lefkosia
Λάνεια	Laneia	4744	Λεμεσός	Lemesos
Λαπηθιού	Lapithiou	8647	Πάφος	Paphos
Λάσα	Lasa	8740	Πάφος	Paphos
Λεμίθου	Lemithou	4844	Λεμεσός	Lemesos
Ληνού	Linou	2845	Λευκωσία	Lefkosia
Λιβάδι Πάφου	Livadi Paphou	8878	Πάφος	Paphos
Λιβάδια Λευκωσίας	Livadia Lefkosias	2754	Λευκωσία	Lefkosia
Λιμνάτης	Limnatis	4546	Λεμεσός	Lemesos
Λουβαράς	Louvaras	4560	Λεμεσός	Lemesos
Λόφου	Lofou	4716	Λεμεσός	Lemesos
Μαλιά	Malia	4777	Λεμεσός	Lemesos
Μαμούνταλι	Mamountali	8648	Πάφος	Paphos
Μανδριά Λεμεσού	Mandria Lemesou	4778	Λεμεσός	Lemesos
Μανσούρα	Mansoura	2958	Λευκωσία	Lefkosia
Μελίνη	Melini	7716	Λάρνακα	Larnaka
Μέσανα	Mesana	8631	Πάφος	Paphos
Μηλιά Πάφου	Milia Paphou	8744	Πάφος	Paphos
Μονάγρι	Monagri	4746	Λεμεσός	Lemesos
Μονή Κύκκου	Moni Kykkou	2865	Λευκωσία	Lefkosia
Μονή Μαχαιρά	Moni Machaira	2621	Λευκωσία	Lefkosia
Μονή Παναγίας Τρικουκκιωτίσσης	Moni Panagias Trikoukkiotissis	4847	Λεμεσός	Lemesos
Μονή Τροοδιτίσσης	Moni Trooditissis	4812	Λεμεσός	Lemesos
Μονιάτης	Moniatis	4747	Λεμεσός	Lemesos
Μόντε Κορφή	Monte Korfi	4552	Λεμεσός	Lemesos
Μοσφίλι	Mosfili	2959	Λευκωσία	Lefkosia
Μουτουλλάς	Moutoullas	2866	Λευκωσία	Lefkosia
Μυλικούρι	Mylikouri	2864	Λευκωσία	Lefkosia
Νικητάρι	Nikitari	2777	Λευκωσία	Lefkosia
Ξυλιάτος	Xyliatos	2781	Λευκωσία	Lefkosia
Οδού	Odou	7718	Λάρνακα	Larnaka
Οίκος	Oikos	2867	Λευκωσία	Lefkosia
Όμοδος	Omodos	4760	Λεμεσός	Lemesos
Ορά	Ora	7719	Λάρνακα	Larnaka
Παλαιόμυλος	Palaiomylos	4845	Λεμεσός	Lemesos
Παλαιχώρι Μόρφου	Palaichori Morfou	2740	Λευκωσία	Lefkosia
Παλαιχώρι Ορεινής	Palaichori Oreinis	2745	Λευκωσία	Lefkosia
Πάνω Αμιάντος	Pano Amiantos	4811	Λεμεσός	Lemesos
Πάνω Κουτραφάς	Pano Koutrafas	2771	Λευκωσία	Lefkosia
Πάνω Κυβίδες	Pano Kivides	4715	Λεμεσός	Lemesos
Πάνω Παναγιά	Pano Panayia	8640	Πάφος	Paphos
Πάνω Πλάτρες	Pano Platres	4820	Λεμεσός	Lemesos
Πάνω Πύργος	Pano Pyrgos	2950	Λευκωσία	Lefkosia
Πάνω Φλάσου	Pano Flasou	2844	Λευκωσία	Lefkosia
Πάχνα	Pachna	4700	Λεμεσός	Lemesos
Παχύαμμος	Pachyammos	2961	Λευκωσία	Lefkosia
Πεδουλάς	Pedoulas	2850	Λευκωσία	Lefkosia
Πελένδρι	Pelendri	4878	Λεμεσός	Lemesos
Πενταλιά	Pentalia	8650	Πάφος	Paphos
Πέρα Πεδί	Pera Pedi	4779	Λεμεσός	Lemesos
Πηγένια	Pigenia	2962	Λευκωσία	Lefkosia

Δήμος / Κοινότητα / Περιοχή	Municipality / Community / Area	Ταχυδρομικός Κώδικας / Postal Code	Επαρχία	District
Πλατανιστάσα	Platanistasa	2755	Λευκωσία	Lefkosia
Πολύστυπος	Polystypos	2756	Λευκωσία	Lefkosia
Ποτάμι	Potami	2780	Λευκωσία	Lefkosia
Ποταμιού	Potamiou	4780	Λεμεσός	Lemesos
Ποταμίτισσα	Potamitissa	4879	Λεμεσός	Lemesos
Πραιτώρι	Pretori	8630	Πάφος	Paphos
Πρασιτό Κελλακίου	Prastio Kellakiou	4505	Λεμεσός	Lemesos
Πρόδρομος	Prodromos	4840	Λεμεσός	Lemesos
Πωμός	Pomos	8870	Πάφος	Paphos
Σαϊττάς	Saittas	4748	Λεμεσός	Lemesos
Σαλαμιού	Salamiou	8620	Πάφος	Paphos
Σανατόριο Κυπερούντας	Sanatorio Kyperountas	4877	Λεμεσός	Lemesos
Σανίδα	Sanida	4510	Λεμεσός	Lemesos
Σαράντι	Saranti	2757	Λευκωσία	Lefkosia
Σελλάδι του Άππη	Selladi tou Appi	2964	Λευκωσία	Lefkosia
Σιλίκου	Silikou	4742	Λεμεσός	Lemesos
Σιναόρος	Sinaoros	2839	Λευκωσία	Lefkosia
Σκουριώτισσα	Skouriotissa	2840	Λευκωσία	Lefkosia
Σπήλια	Spilia	2841	Λευκωσία	Lefkosia
Σταθμός Λάνειας	Stathmos Laneias	4751	Λεμεσός	Lemesos
Σταθμός Μόζορα	Stathmos Mozora	4813	Λεμεσός	Lemesos
Σταθμός Οργόντα	Stathmos Orgonta	2868	Λευκωσία	Lefkosia
Σταθμός Πεύκου	Stathmos Pefkou	4568	Λεμεσός	Lemesos
Σταθμός Φιλάγρων	Stathmos Filagron	4749	Λεμεσός	Lemesos
Στατός-Άγιος Φώτιος	Statos-Agios Fotios	8651	Πάφος	Paphos
Συκόπετρα	Sykopetra	4569	Λεμεσός	Lemesos
Σχολή Μιτσή	Scholi Mitsi	4848	Λεμεσός	Lemesos
Τεμβριά	Temvria	2842	Λευκωσία	Lefkosia
Τραχυπέδουλα	Trachypedoula	8608	Πάφος	Paphos
Τρεις Ελιές	Treis Elies	4846	Λεμεσός	Lemesos
Τριμήκληνη	Trimiklini	4730	Λεμεσός	Lemesos
Τρόδος	Troodos	4800	Λεμεσός	Lemesos
Τσακίστρα	Tsakistra	2869	Λευκωσία	Lefkosia
Φαρμακάς	Farmakas	2620	Λευκωσία	Lefkosia
Φικάρδου	Fikardou	2623	Λευκωσία	Lefkosia
Φιλούσα Κελοκεδάρων	Filousa Kelokedaron	8629	Πάφος	Paphos
Φοινί	Foini	4814	Λεμεσός	Lemesos
Φοίτη	Fiti	8748	Πάφος	Paphos
Φτερικούδι	Fterikoudi	2758	Λευκωσία	Lefkosia
Χανδριά	Chandria	4875	Λεμεσός	Lemesos
Ψάθι	Psathi	8749	Πάφος	Paphos

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Τον «Περί προώθησης και ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμο του 2013» (Ν.112(Ι)/2013) και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτό όπως εκάστοτε τροποποιείται.
- Τους «Περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμους του 2006 έως 2020 (Ν.142(Ι)/2006, Ν. 30(Ι)/2009, Ν.210(Ι)/2012, Ν15(Ι)/2017, Ν155(Ι)/2020) και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών.
- Τους «Περί Ενεργειακής Απόδοσης Νόμους του 2009 έως 2015 (Ν31(Ι)/2009, Ν53(Ι)/2012, Ν56(Ι)/2014, 149(Ι)/2015) και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών.
- Τους «Περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμων του 2006 έως 2015 (Ν174(Ι)/2006, Ν54(Ι)/2012, Ν150(Ι)/2015) και σχετικές τροποποιήσεις τους και τα σχετικά Διατάγματα και Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτών.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Οι Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2018 έως 2021
- Ο Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Ορισμένων Σχεδίων και Προγραμμάτων Νόμος, Ν. 102(Ι)/2005
- Οι Περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμοι του 2003 έως 2015
- Ο περί της Πρόληψης και Διαχείρισης της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Χωροκατακτητικών Ξένων Ειδών Νόμος του 2019 (Ν. 120(Ι)/2019)

- Οι περί Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (Ελευθέρωση στο Περιβάλλον) Νόμοι του 2003 και 2020
- Ο περί των Μέτρων Συμμόρφωσης των Χρηστών Βάσει του Πρωτοκόλλου της Ναγκόγια για την Πρόσβαση στους Γενετικούς Πόρους και τον Δίκαιο και Ισότιμο Καταμερισμό των Οφελών που Απορρέουν από τη Χρησιμοποίησή τους στην Ένωση Νόμος του 2018 (Ν. 49(Ι)/2018)
- Οι περί της Θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμοι του 2011 έως 2020
- Οι περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμοι του 2016 και 2017
- Οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμοι του 2011 και 2016
 - Οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Υποχρεώσεις αναφορικά με Ελεγχόμενες Ουσίες, Προϊόντα και Εξοπλισμό) Κανονισμοί του 2011
 - Οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Εκτέλεση Σχετικής Εργασίας) Κανονισμοί του 2011
- Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμοι του 2002 έως του 2022
 - Οι περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Ευθύνη Οικονομικών Παραγόντων) Κανονισμοί
- Οι περί Αποβλήτων Νόμοι του 2011 έως 2022
 - Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Ελαστικών) Κανονισμοί του 2011
 - Οι περί Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες ή Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009 έως 2021
 - Οι περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμοί του 2021
 - Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Χώροι Υγειονομικής Ταφής) Κανονισμοί του 2003 έως 2021
 - Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Χαρτιού Μη Συσκευασίας) Κανονισμοί του 2017
 - Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Δημοτικών Αποβλήτων από τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης) Κανονισμοί του 2022
 - Οι περί αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμοί του 2013
- Οι Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμοι του 2002 έως 2013
 - Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης) Κανονισμοί του 2002.
 - Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Χρησιμοποίηση της ίλως στη Γεωργία) Κανονισμοί του 2002
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας Νόμοι του 2002 έως 2022
 - Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις) Κανονισμοί του 2004 έως 2021

- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Περιορισμός των Εκπομπών Ορισμένων Ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεσαίου μεγέθους Εγκαταστάσεις Καύσης) κανονισμοί του 2018 έως 2002
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Πρόληψη και μείωση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης από Αμίαντο) κανονισμοί του 2002
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Έλεγχος των Εκπομπών Πτητικών Οργανικών Ουσιών (VOC) από την Αποθήκευση Βενζίνης και τη Διάθεση της από τις Τερματικές Εγκαταστάσεις στους Σταθμούς Διανομής Καυσίμων) κανονισμοί του 2003
- Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (Φάση II της Ανάκτησης Ατμών Βενζίνης κατά τη Διάρκεια του Ανεφοδιασμού Μηχανοκίνητων Οχημάτων σε Πρατήρια Καυσίμων) κανονισμοί του 2012 έως 2016
- Οι περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμοι του 2009 και 2012
- Ο περί της Διαχείρισης των Νερών Κολύμβησης Νόμος του 2008
- Οι περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμοι του 2013 έως 2021
- Οι περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμοι του 2004 έως 2022
- Ο περί της Εκούσιας Συμμετοχής Οργανισμών σε Κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου Νόμος του 2012
- Ο περί Απονομής του Οικολογικού Σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος του 2011
- Οι περί της Περιβαλλοντικής Ευθύνης όσον αφορά την Πρόληψη και την Αποκατάσταση Περιβαλλοντικής Ζημιάς Νόμοι του 2007 έως 2021
- Ο Περί Προστασίας του Περιβάλλοντος μέσω του Ποινικού Δικαίου Νόμος του 2012 (Ν. 22(Ι)/2012)

ΧΑΡΤΗΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΕ (2016/C 202/02)

- Περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμοι
- Οι Περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμοι του 1991 έως 2022, όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους
 - Νόμος του 1994 (Ν. 98 (Ι)/1994)
 - Νόμος του 1995 (101(Ι)/1995)
 - Νόμος του 2000 (Ν. 1(Ι)/2000)
 - Νόμος του 2004 (Ν. 36(Ι)/2004)
 - Νόμος του 2011 (Ν. 158(Ι)/2011)
 - Νόμος του 2014 (Ν. 45(Ι)/2014)
 - Νόμος του 2022 (Ν. 127(Ι)/2022)

- Ο Περί Ίσης Μεταχείρισης (Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή) Νόμος του 2004 (Ν.59(I)/2004), όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο του 2006 (Ν. 147(I)/2006
- Ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004 (Ν.42(I)/2004)
- Ο Περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Προαιρετικό Πρωτόκολλο) (Κυρωτικός) Νόμος του 2009 (Ν. 2 (III)/2009)
- Ο Περί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και περί Συναφών Θεμάτων (Κυρωτικός) Νόμος του 2011. (Ν. 8(III)/2011)
- Ο Περί της Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμος του 2002 (Ν. 205(I)/2002)
- Ο Περί της Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και στην Εργασία Νόμος (Ν.58(I)/2004)
- Ο Περί της Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμος (Ν.177(I)/2002).

ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος των Γυναικών Νόμος του 1985 (Ν.78/1985)
- Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002 (Ν.1(III)/2002)
- Το Πρωτόκολλο 12 του Νόμου στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (επικύρωση), 2002 (L. 13(III)/2002)
- Τον Περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμο του 2002 (Ν.205(I) 2002), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004	(Ν.191(I)/2004)
Νόμος του 2006	(Ν.40(I)/2006)
Νόμος του 2007	(Ν.176(I)/2007)
Νόμος του 2009	(Ν.39(I)/2009)
- Τον περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία στην οποία αποδίδεται Ίση Αξία Νόμο του 2002(Ν.177(I)/2002)), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004	(Ν.193(I)/2004)
Νόμος του 2009	(Ν.38(I)/2009)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμο του 2002(Ν.133(Ι)/2002)), όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2009 (Ν.40(Ι)/2009)
- Τον περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμο του 1997(Ν.100(Ι)/1997), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2000	(Ν.45(Ι)/2000)
Νόμος του 2002	(Ν.64(Ι)/2002)
Νόμος του 2007	(Ν.109(Ι)/2007)
Νόμος του 2008	(Ν.8(Ι)/2008)
(Αρ. 2) Νόμος του 2008	(Ν.43(Ι)/2008)
Νόμος του 2011	(Ν.70(Ι)/2011)

- Τους περί Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία) στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 255/2002)
- Τον περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμο (Ν.69(Ι)2002) , όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2007	(Ν.111(Ι)/2007)
Νόμος του 2010	(Ν.11(Ι)/2010)
Νόμος του 2012	(Ν.47(Ι)/2012)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες και στην Παροχή Αυτών) Νόμο (Ν.18(Ι)/2008) όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2013 (Ν.89(Ι)/2013)
- Τους περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες (Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής) Κανονισμούς του 2010 (Κ.Δ.Π. 483/2010)

Τα έργα πρέπει να συνάδουν με τις Ενωσιακές και Εθνικές Πολιτικές για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών οι οποίες συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Οικονομική Ανεξαρτησία των γυναικών συμπεριλαμβανομένης της ισότητας ευκαιριών αναφορικά με την πρόσβαση, ανέλιξη και εκπαίδευση στην εργασία, της εξάλειψης των εκπαιδευτικών στερεοτύπων, της ενίσχυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας, της συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

β) Ίση Αμοιβή για Ίση Εργασία και Εργασία Ίσης Αξίας

γ) Ισότητα στις θέσεις λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική ζωή στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

δ) Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και την προστασία των θυμάτων περιλαμβανομένου της οικογενειακής βίας, της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και της εμπορίας προσώπων.

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

- Οι περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμοι του 2000 έως (Αρ. 2) του 2007
- Οι περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμοι του 2004 και 2007
- Ν.42 (Ι) 2004 Ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004
- Ν.59 (Ι) 2004 Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Προσώπων Άσχετα από Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή Νόμος του 2004

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε – Τήρηση Αρχής «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης»

Σύμφωνα με την αξιολόγηση για τη συμμόρφωση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Assessment of the Compliance of the Cyprus Recovery and Resilience Plan with the ‘Do No Significant Harm’ Principle):

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

- Για την αγορά ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και τη διάθεση και επεξεργασία τους στο τέλος του κύκλου ζωής τους, να εφαρμόζονται οι απαιτήσεις των περί Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμοί του 2015 μέχρι 2021 (Κ.Δ.Π.73 / 2015, Κ.Δ.Π. 337/2017 και Κ.Δ.Π 200/2021) και της οδηγίας 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).
- Για επενδύσεις που αφορούν την ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων, αυτά να είναι σύμφωνα με τη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία (Οδηγίες για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και 2010/31/ΕΕ και (ΕΕ) 2018/844).
- Για νέα και ανακαινισμένα κτίρια, να διασφαλίζεται ότι δεν βρίσκονται σε περιοχές ευάλωτες σε πλημμύρες και ο σχεδιασμός των κτιρίων να διασφαλίζει χαμηλή επίδραση των κυμάτων καύσωνα στην εσωτερική θερμική άνεση.
- Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, ο οποίος θα αγοραστεί, να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για ενεργειακή σήμανση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1369, σχετικά με το καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και με την Οδηγία 2009/125/ΕΚ για θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα.
- Για επενδύσεις που περιλαμβάνουν εγκατάσταση συσκευών ή εξοπλισμού που καταναλώνουν νερό, η καθορισμένη κατανάλωση νερού του εξοπλισμού να πιστοποιείται με δελτίο προϊόντος, με πιστοποίηση κτιρίου ή με κοινοτική σήμανση.
- Όλες οι ενέργειες των επενδύσεων να είναι σύμφωνες με την Ιεράρχηση των αποβλήτων που περιλαμβάνεται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Απόβλητα, σύμφωνα με την οποία η πρόληψη αποτελεί την προτιμώμενη επιλογή, ακολουθούμενη από την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης, με τη διάθεση σε χώρους υγειονομικής ταφής να αποτελεί ύστατη λύση.
- Οι επενδύσεις να λαμβάνουν μέτρα για τον διαχωρισμό των ροών αποβλήτων στην πηγή, με προτεραιότητα την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Κάθε επένδυση που δημιουργεί απόβλητα πρέπει να συμμορφώνεται με το νομοθετικό πλαίσιο για τα Απόβλητα (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848 και Οδηγίες (ΕΕ) 2018/849, 2018/850, 2018/851, 2018/852)
- Καμία επένδυση δεν μπορεί να βρίσκεται εντός σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές (συμπεριλαμβανομένου του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τόπων «Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO και βασικές περιοχές βιοποικιλότητας) και δεν πρέπει να επηρεάζουν περιοχές και τα είδη που προστατεύονται από τη σχετική εθνική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων:

- ο Ζωικά και Φυτικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος που απαιτούν αυστηρή προστασία, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων του 2003 έως 2015 και τους περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμους του 2003 έως 2020
- ο Κρατικά δάση, όπως προβλέπονται στον Περί Δασών Νόμο του 2012 (Ν. 25(Ι)/2012)
- ο Περιοχές προστασίας, όπως προβλέπονται στους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμους του 1972 έως (Αρ. 2) του 1999

Επίσης, όπου εφαρμόζεται, η επένδυση θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις γεωργικές εκτάσεις υψηλής φυσικής αξίας (ΥΦΑ).

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

- Οι κατασκευαστικές εργασίες να συμμορφώνονται με τις οριζόντιες απαιτήσεις για τα Απόβλητα και να μην εκπέμπουν σημαντικές ποσότητες εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης, κατά τη διάρκεια των εργασιών, να λαμβάνονται μέτρα για τη μείωση του θορύβου, της σκόνης και των εκπομπών ρύπων.
- Εφαρμόζεται λίστας αποκλεισμού (exclusion list) για δραστηριότητες, οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση (βλέπε Παράρτημα Β).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ ΕΑΝ ΑΠΑΙΤΗΘΕΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

- Αντίγραφο τιμολογίων αγοράς ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή/και εξοπλισμού της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), στο όνομα του φορέα υλοποίησης / δικαιούχου, όπου να δηλώνεται το μοντέλο του εξοπλισμού και σχετικό αντίγραφο ετικέτας της ενεργειακής σήμανσης του εξοπλισμού.
- Αντίγραφο δελτίου παραλαβής των μεταφορέων / μονάδων επεξεργασίας Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) ή/και Αποβλήτων Ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΕΕ) ή/ και Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών (Μπαταρίες) ή/ και λοιπών επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίοι είναι αδειοδοτημένοι διαχειριστές.
- Βεβαίωση αγοράς εξοπλισμού / συσκευής, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή του εξοπλισμού/ συσκευής (εφαρμόζεται μόνον σε περίπτωση αντικατάστασης παλαιού εξοπλισμού / συσκευής)
- Βεβαίωση αγοράς κλιματιστικού, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή του κλιματιστικού (εφαρμόζεται μόνον σε περίπτωση αντικατάστασης παλαιού κλιματιστικού)
- Αντίγραφο τιμολογίων αγοράς ή/ και δελτίων προϊόντων ή/ και πιστοποίησης κτιρίου ή/ και κοινοτικής σήμανσης των συσκευών ή εξοπλισμού που καταναλώνουν νερό, στο όνομα του φορέα υλοποίησης / δικαιούχου, όπου να δηλώνεται η καθορισμένη κατανάλωση νερού του εξοπλισμού
- Αντίγραφο πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου
- Χάρτες όπου να παρουσιάζεται η ακριβής τοποθεσία της επένδυσης σε σχέση με ευάλωτες σε πλημμύρες περιοχές, οικολογικά ευαίσθητες περιοχές και προστατευόμενες περιοχές (δίκτυο

προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τόποι «Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO, βασικές περιοχές βιοποικιλότητας και Προστατευόμενες Περιοχές, όπως προβλέπονται στον Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο (Ν. 90/1972), κρατικά δάση, και γεωργικές εκτάσεις υψηλής φυσικής αξίας (ΥΦΑ)

Κατευθυντήριες Γραμμές Διαχείρισης Ενστάσεων

(I) Στάδιο αξιολόγησης πρότασης/ αίτησης για ένταξη στο Σχέδιο

Αιτητές των οποίων οι προτάσεις/ αιτήσεις απορρίπτονται, έχουν το δικαίωμα όπως εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής του ΣΧ, και δεν υπερβαίνει τις 30 ημέρες από την ημερομηνία της σχετικής επιστολής του Υπουργείου, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που θα αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς το Υπουργείο ή με τρόπο που δύναται να καθορίσει το Υπουργείο μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του ΥΕΕΒ και να ζητούν επανεξέταση της αίτησης τους παραθέτοντας τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί. Οι ενστάσεις θα καλύπτουν μόνο διαδικαστικά θέματα.

Η Επιτροπή Ενστάσεων δεν ζητά πρόσθετα από τα προαπαιτούμενα παραστατικά και δεν παρέχει στους αιτητές πρόσθετο χρονικό περιθώριο για υποβολή τέτοιων παραστατικών και γενικά δεν προβαίνει σε ενέργειες, που δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Ενστάσεων επανεξετάζει μόνο το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης¹⁸ και τη διαδικασία αξιολόγησης για να διαπιστώσει αν υπήρξε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος στην αξιολόγηση της αίτησης. Αν η ένσταση κρίνεται δικαιολογημένη, αποστέλλεται μαζί με τα ευρήματα της Επιτροπής Ενστάσεων και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η πρόταση δεν έτυχε ίσης και δίκαιης αξιολόγησης, στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας για επαναξιολόγηση και ενημερώνονται το συντομότερο οι αιτητές κατά πόσο κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένσταση τους.

(II) Στάδιο αξιολόγησης αιτημάτων για καταβολή χορηγίας

Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν απορρίψεις επενδύσεων ως μη επιλέξιμες, δηλαδή στο στάδιο αξιολόγησης αιτημάτων για καταβολή χορηγίας, η Επιτροπή Ενστάσεων, αφού τις εξετάσει, παραπέμπει τις αποφάσεις της, τεκμηριωμένες στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας για να παραπέμψει το θέμα στους αρμόδιους λειτουργούς που το χειρίστηκαν, ώστε να απαντήσουν, ή να δεχθούν τις απόψεις της Επιτροπής Ενστάσεων. Νοείται ότι σε αυτό το στάδιο δεν τίθεται θέμα αξιολόγησης προτάσεων, άρα μπορούν να ζητηθούν και να υποβληθούν όσα διευκρινιστικά ή πρόσθετα στοιχεία κριθούν απαραίτητα μέχρι την

¹⁸Δεν αποδέχεται πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες ή την αντικατάσταση των υποβληθέντων με την αίτηση στοιχείων

ολοκληρωμένη τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της επένδυσης/ δαπάνης. Την τελική απόφαση έχει ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας.

Διευκρινίσεις / Συμπληρώσεις κατά τη Διαδικασία Επαναξιολόγησης

Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή Ενστάσεων κρίνει την ένσταση δικαιολογημένη, η Υπηρεσία μπορεί, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει γραπτώς από το δυνητικό Δικαιούχο να διευκρινίσει, να συμπληρώσει ή να τεκμηριώσει περαιτέρω τα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της πρότασης, όταν για παράδειγμα δεν δίνονται επαρκή στοιχεία για να αξιολογηθεί το έργο ως προς ένα κριτήριο (πχ. επιλεξιμότητα επένδυσης). Η Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις/ συμπληρώσεις (στα πλαίσια που καθορίζονται από τον Οδηγό Εφαρμογής του ΣΧ και γενικά το σχετικό θεσμικό πλαίσιο) σε όλα τα στάδια αξιολόγησης (δεδομένου ότι το Σχέδιο αφορά Άμεση Αξιολόγηση).

Στην περίπτωση που η Υπηρεσία ζητήσει από τους δυνητικούς Δικαιούχους, περαιτέρω διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις, οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να προσκομίσουν τις απαραίτητες πληροφορίες εντός συγκεκριμένης χρονικής προθεσμίας η οποία θα καθορίζεται από την Υπηρεσία. Σε τέτοια περίπτωση, η πρόταση τίθεται σε αναστολή μέχρι την υποβολή των στοιχείων αυτών. Η αξιολόγηση των υπόλοιπων προτάσεων συνεχίζεται κανονικά. Με την υποβολή των διευκρινίσεων, η πρόταση επανέρχεται σε φάση αξιολόγησης, χωρίς να παραβιάζεται όμως σε καμιά περίπτωση η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών Δικαιούχων.

Ένταξη / Απόρριψη Έργων μετά την εξέταση ενστάσεων

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και των ενστάσεων δρομολογούνται οι διαδικασίες της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ του Υπουργείου και του Δικαιούχου του εγκριθέντος έργου ή της οριστικής απόρριψης της πρότασης. Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα της επανεξέτασης είναι θετικό για το Δικαιούχο, το έργο εγκρίνεται και δρομολογούνται οι διαδικασίες της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης του Υπουργείου με το Δικαιούχο και σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί ο προϋπολογισμός γίνεται συνεννόηση με τη Συντονιστική Αρχή (ΣΑ). Στην αντίθετη περίπτωση η πρόταση απορρίπτεται οριστικά και ενημερώνεται ο Δικαιούχος, με κοινοποίηση στη ΣΑ.

Ο Κατάλογος Εγκεκριμένων Έργων/ Δικαιούχων για κάθε Σχέδιο Χορηγιών καταρτίζεται από την Υπηρεσία και αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.